

แผนบริหารจัดการ

ความเสี่ยง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

www.pong-ngam.go.th

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

คณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

รวบรวมและเรียบเรียง โดย นายณัฐพงศ์ รัตนสุวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารท้องถิ่นจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงองค์กรอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและจัดการได้เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติการทุกกอง/ฝ่าย มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกกอง/ฝ่าย ที่จะให้ความร่วมมือ ในการนำไปดำเนินการต่อและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ต่อไป

คณะผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน	๑
สภาพทั่วไป	๑
วิสัยทัศน์	๑๒
ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม	๑๒
เป้าประสงค์	๑๒
กลยุทธ์	๑๓
แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด	๑๕
การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	๔๖
บทที่ ๒ วัฒนธรรมองค์กรและโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕๑
การสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕๒
โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕๓
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	๕๔
บทที่ ๓ แนวทางและหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง	๕๖
ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง	๕๖
แนวคิดและกรอบการบริหารความเสี่ยง	๕๗
หลักการในการบริหารความเสี่ยง	๕๘
การจำแนกประเภทความเสี่ยง	๖๑
บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของ อบต.โป่งงาม	๖๘

บทที่ ๑
บทนำ

สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

ตำบลโป่งงาม ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เมื่อปี ๒๕๓๓ โดยแยกการปกครองออกมาจากตำบลโป่งผา และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ใช้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาในเขตตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ในเขตบ้านห้วยปูแกง หมู่ที่ ๕ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๔๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๖,๒๕๐ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เทศบาลตำบลเวียงพางคำ และองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งผา

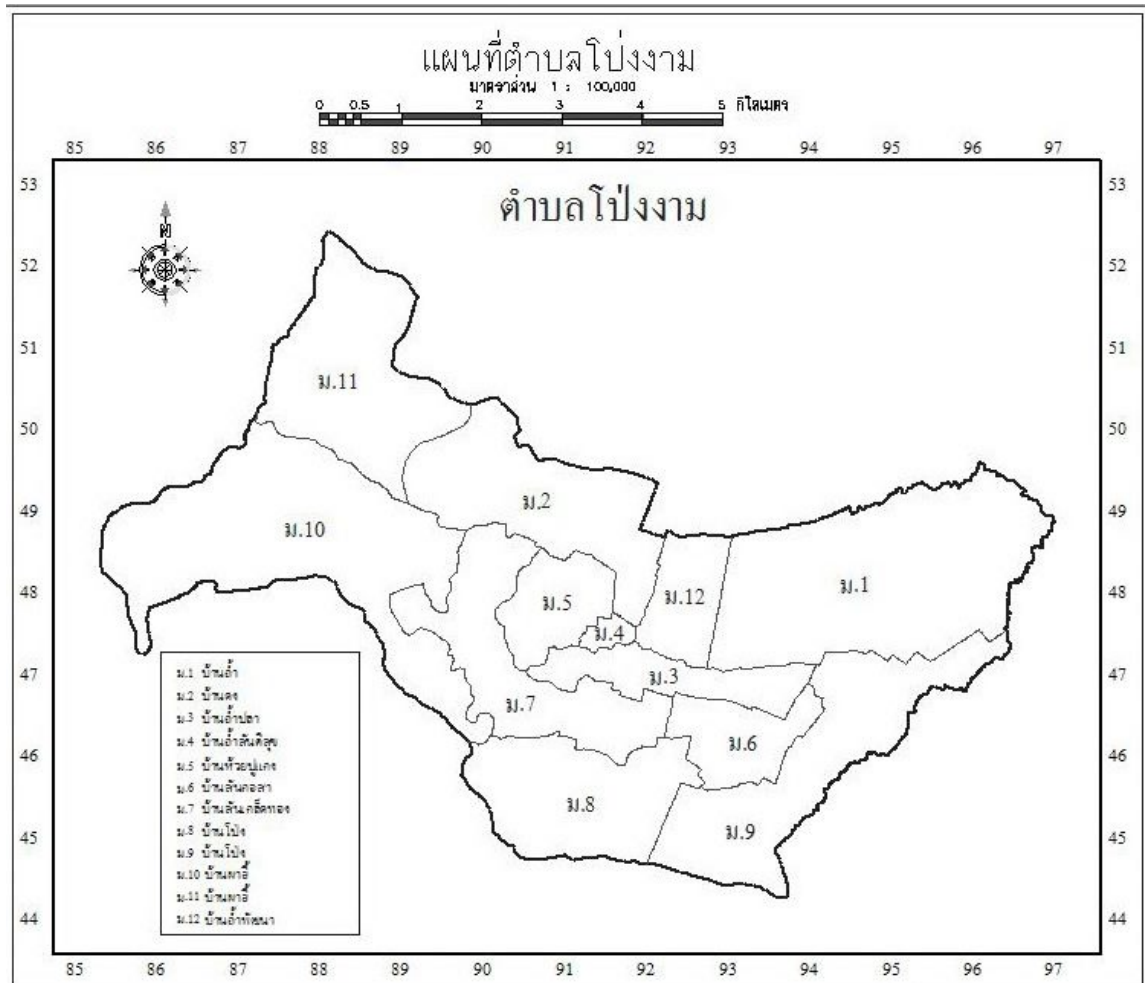
ทิศใต้ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไคร้ โดยมีลำน้ำโป่งเป็นแนวเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย โดยมีลำน้ำโป่งเป็นแนวเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง โดยมีแนวถนนแม่ฟ้าหลวง – แม่สาย (เส้นทางยุทธศาสตร์ตามแนวชายแดน) เป็นแนวแบ่งเขตพื้นที่ทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๔ ของพื้นที่อำเภอแม่สาย (ประมาณ ๒๘๕ ตารางกิโลเมตร)

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนพื้นที่แยกรายหมู่บ้าน

หมู่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ (ประมาณ)		ร้อยละ
		ตร.กม.	ไร่	
๑.	บ้านถ้ำ	๖.๕	๔,๐๖๒.๕	๑๕.๔๘
๒.	บ้านดง	๓	๑,๘๗๕	๗.๑๔
๓.	บ้านถ้ำปลา	๒	๑,๒๕๐	๔.๗๖
๔.	บ้านถ้ำสันติสุข	๐.๓	๑๘๗.๕	๐.๗๒
๕.	บ้านห้วยปูแกง	๑.๑	๖๘๗.๕	๒.๖๒
๖.	บ้านสันกอส้า	๒.๑	๑,๓๑๒.๕	๕.๐๐
๗.	บ้านสันเกล็ดทอง	๓	๑,๘๗๕	๗.๑๔
๘.	บ้านโป่งเหนือ	๒	๑,๒๕๐	๔.๗๖
๙.	บ้านโป่ง	๔	๒,๕๐๐	๙.๕๒
๑๐.	บ้านผาฮี้ (อาข้า)	๘.๕	๕,๓๑๒.๕	๒๐.๒๔
๑๑.	บ้านผาฮี้ (ลาหู่)	๘	๕,๐๐๐	๑๙.๐๕
๑๒.	บ้านถ้ำพัฒนา	๑.๕	๙๓๗.๕	๓.๕๗
รวม		๔๒	๒๖,๒๕๐	๑๐๐

รูปภาพที่ ๑ : แผนที่ตั้ง / แนวเขตปกครอง ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นภูเขาประมาณ ๓๐ % ขนานไปตามแนวชายแดนไทย - เมียร์มาร์ มีบ้านผาฮี้ อ่าข่า (ม.๑๐) และบ้านผาฮี้มุเซอ (ม.๑๑) ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว (อยู่ในเขตพื้นที่โครงการพัฒนา ดอยตุง) นอกนั้นเป็นพื้นที่ราบประมาณ ๗๐ % อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ที่เป็นภูเขาซึ่งเป็นที่ตั้งของอีก ๑๐ หมู่บ้านที่เหลือ โดยมีลักษณะการใช้พื้นที่ดังนี้

๑. พื้นที่การเกษตร	๑๑,๘๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ	๔๕.๐๕ ของพื้นที่ทั้งหมด
๒. พื้นที่อยู่อาศัย	๔,๖๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ	๑๗.๕๗ ของพื้นที่ทั้งหมด
๓. พื้นที่ป่า	๙,๘๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ	๓๗.๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมด

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศแบ่งออกได้เป็น ฤดูกาล คือ

ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนมิถุนายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๘ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส

ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๑๐ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๖ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

จากลักษณะภูมิประเทศตามข้อ ๑.๒ สามารถแบ่งลักษณะของดินในพื้นที่ออกเป็น ๖ ลักษณะ คือ ตารางที่ ๒ ลักษณะดินในเขตพื้นที่

ลำดับ	ลักษณะดิน	พื้นที่	พืชที่เหมาะสม
๑.	ดินเหนียว ลักษณะดินปนสีดํา ดินล่างเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาล	๔,๘๐๐ ไร่ (หมู่ ๑,๖,๑๒)	ข้าว,ยาสูบ
๒.	ดินเหนียว ลักษณะดินบนสีเทาแก่ ดินล่างสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาล	๘,๒๐๐ ไร่ (หมู่ ๒,๓,๔,๕,๖,๘,๙)	ข้าว,ถั่วต่างๆ,ยาสูบ,กระเทียม
๓.	ดินร่วนปนทรายแข็ง ลักษณะดินมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดง	๒,๓๓๕ ไร่ (หมู่ ๒,๕,๗)	ข้าวโพด,ผลไม้ต่างๆ
๔.	ดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปน	๑,๐๕๐ ไร่ (หมู่ ๗)	ข้าวโพด,ถั่วต่างๆ,ไม้ผลต่างๆ
๕.	ดินที่ประกอบไปด้วยพื้นที่ภูเขาซึ่งมีพื้นที่ลาดชันเกิน ๓๕%	๙,๘๑๒ ไร่ (หมู่ ๗,๑๐,๑๑)	ข้าวโพด,ถั่วต่างๆ,ไม้ผลต่างๆ
๖.	พื้นที่ดินหินพื้นโผล่	๕๓ ไร่	

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ๒ สาย

ลำน้ำถ้ำ ต้นน้ำอยู่บริเวณวัดถ้ำปลา ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร

ลำน้ำโป่ง ต้นน้ำอยู่บริเวณขุนน้ำโป่ง ระยะทางยาว ๑๒ กิโลเมตร

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- บ่อบาดาล บ่อดอก บ่อเจาะ (ที่ใช้การได้) จำนวน ๒๑ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๑,๓๓๗ แห่ง
- แม่น้ำ ลำคลอง จำนวน ๕ แห่ง
- ฝาย พนังกั้นน้ำ จำนวน ๔ แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ จำนวน ๓ แห่ง
- ลำเหมืองไส้ไก่ จำนวน ๑๙ แห่ง
- รางน้ำ ประปาภูเขา จำนวน ๔ แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๙ แห่ง

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้ที่มีความอุดมสมบูรณ์

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลโป่งงามประกอบด้วยจำนวนหมู่บ้าน ๑๒ หมู่บ้าน โดย หมู่ ๑ – ๙ และ หมู่ที่ ๑๒ เป็นพื้นที่ราบ และ หมู่ที่ ๑๐ และ ๑๑ เป็นคนไทยภูเขา (เผ่าอาข่า และเผ่าลาหู่)

ลำดับ	ชื่อบ้าน	พื้นที่ (ประมาณ)		ร้อยละ
		ตร.กม	ไร่	
๑	บ้านถ้ำ	๖.๕	๔,๐๖๒.๕	๑๕.๔๘
๒	บ้านดง	๓	๑,๘๗๕	๗.๑๔
๓	บ้านถ้ำปลา	๒	๑,๒๕๐	๔.๗๖
๔	บ้านถ้ำสันติสุข	๐.๓	๑๘๗.๕	๐.๗๒
๕	บ้านห้วยปูแกง	๑.๑	๖๘๗.๕	๒.๖๒
๖	บ้านสันกอส	๒.๑	๑,๓๑๒.๕	๕.๐๐
๗	บ้านสันเกล็ดทอง	๓	๑,๘๗๕	๗.๑๔
๘	บ้านโป่งเหนือ	๒	๑,๒๕๐	๔.๗๖
๙	บ้านโป่ง	๔	๒,๕๐๐	๙.๕๒
๑๐	บ้านผาฮี้ (อาข่า)	๘.๕	๕,๓๑๒.๕	๒๐.๒๔
๑๑	บ้านผาฮี้ (ลาหู่)	๘	๕,๐๐๐	๑๙.๐๕
๑๒	บ้านถ้ำพัฒนา	๑.๕	๙๓๗.๕	๓.๕๗
		๔๒	๒๖,๒๕๐	๑๐๐

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มีจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หากมีการเลือกตั้งในครั้งหน้า จะมี ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน ๑ คน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ ๑ คน ๑๒ หมู่บ้าน รวมเป็น ๑๒ คน

๓.ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๑๒,๓๘๑ คน แยกเป็นชาย ๕,๙๐๘ คน หญิง ๖,๔๗๓ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๒๙๔.๗ คนต่อตารางกิโลเมตร (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๕)

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากร		รวม (คน)	หลังคาเรือน
		ชาย (คน)	หญิง (คน)		
๑	บ้านถ้ำ	๕๑๘	๕๓๒	๑,๐๕๐	๔๒๗
๒	บ้านดง	๗๐๐	๗๗๑	๑,๔๗๑	๕๖๙
๓	บ้านถ้ำปลา	๖๓๔	๗๕๓	๑,๓๘๗	๖๒๘
๔	บ้านถ้ำสันติสุข	๔๕๘	๕๘๘	๑,๐๔๖	๔๐๙
๕	บ้านห้วยปูแกง	๖๒๑	๖๑๓	๑,๒๓๔	๕๕๕
๖	บ้านสันกอสสา	๒๕๗	๒๘๑	๕๓๘	๒๒๕
๗	บ้านสันเกล็ดทอง	๕๙๓	๖๖๕	๑,๒๕๘	๔๗๗
๘	บ้านโป่งเหนือ	๖๘๙	๗๖๗	๑,๔๕๖	๔๘๙
๙	บ้านโป่ง	๔๖๗	๕๑๐	๙๗๗	๔๗๐
๑๐	บ้านผาอี (อาข้า)	๓๐๙	๒๘๓	๕๙๒	๑๗๖
๑๑	บ้านผาอี (ลาหู่)	๑๕๘	๑๗๕	๓๓๓	๖๐
๑๒	บ้านถ้ำพัฒนา	๕๐๔	๕๓๕	๑,๐๓๙	๓๖๖
	รวม	๕,๙๐๘	๖,๔๗๓	๑๒,๓๘๑	๔,๙๕๑

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๖๐ - ๖๙ ปี

๔.สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านโป่ง (หมู่ ๘)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๒๑ คน
๒. โรงเรียนบ้านถ้ำปลา (หมู่ ๓)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๔๕ คน
๓. โรงเรียนบ้านถ้ำ ต.ชด. (หมู่ ๕)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๓๖ คน
๔. โรงเรียนบ้านผาอี (หมู่ ๑๐)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๔๖ คน
๕. โรงเรียนบ้านถ้ำ(หมู่ ๑๒)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๒๑๘ คน
(อนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ ๖)		

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

๑. วัดถ้ำปลาวิทยาคม	จำนวนนักเรียนประมาณ	๒๓๖ คน
(มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖)		

วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

๑. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย	จำนวนนักเรียนประมาณ	๖๙๑ คน
-----------------------------	---------------------	--------

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ๖ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำ	จำนวนนักเรียนประมาณ	๔๑	คน
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดง	จำนวนนักเรียนประมาณ	๘๐	คน
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปูแกง	จำนวนนักเรียนประมาณ	๔๘	คน
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโป่ง	จำนวนนักเรียนประมาณ	๓๐	คน
๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาฮี้ (หมู่ ๑๐)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๘	คน
๖. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาฮี้ (หมู่ ๑๑)	จำนวนนักเรียนประมาณ	๑๘	คน

โรงเรียนสอนภาษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

สอนภาษาจีน	จำนวนนักเรียนประมาณ	๗๓๕	คน
------------	---------------------	-----	----

๔.๒ สาธารณสุข จำนวน ๓ แห่ง

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโป่งงาม (บ้านสันกอสา)
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโป่งงาม (บ้านถ้ำ)
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโป่งงาม (บ้านผาฮี้)

ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	จำนวน ๑๒ แห่ง
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	จำนวน ๒๒๑ คน

๔.๓ อาชญากรรม

-

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดยังคงมีในพื้นที่ตำบลโป่งงาม เนื่องจากอยู่ติดกับชายแดนไทย-เมียนมาร์

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน

๕.ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

ถนน การคมนาคมในพื้นที่เป็นการคมนาคมทางบกโดยมีถนนพหลโยธินผ่านพื้นที่ของตำบล เป็นระยะทาง ๕ กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมการคมนาคมเข้าไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ

ถนนลาดยาง	๘ สาย	ระยะทาง ๑๑.๙๒ กิโลเมตร	ใช้ได้ดีทุกฤดูกาล
ถนนคอนกรีต	๑๕๑ สาย	ระยะทาง ๓๑.๒๖ กิโลเมตร	ใช้ได้ดีทุกฤดูกาล
ถนนดินลูกรัง	๕๐ สาย	ระยะทาง ๑๒.๑๓ กิโลเมตร	
ถนนบล็อกตัวไอ	๖ สาย	ระยะทาง ๓.๓๘ กิโลเมตร	

๕.๒ การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๔,๔๐๐ ครั้วเรือน

ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) จำนวน ๓๙ ครั้วเรือน

รวมจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๔,๔๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของครัวเรือนที่มีอยู่จริง

๕.๓ การประปา

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ๒ สาย

ลำน้ำถ้ำ ต้นน้ำอยู่บริเวณวัดถ้ำปลา	ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร
ลำน้ำโป่ง ต้นน้ำอยู่บริเวณขุนน้ำโป่ง	ระยะทางยาว ๑๒ กิโลเมตร

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- บ่อบาดาล บ่อดอก บ่อเจาะ (ที่ใช้การได้)	จำนวน	๒๑	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๑,๓๓๗	แห่ง
- แม่น้ำ ลำคลอง	จำนวน	๕	แห่ง
- ฝาย พนังกั้นน้ำ	จำนวน	๔	แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	๒	แห่ง
- ลำเหมืองไส้ไก่	จำนวน	๑๙	แห่ง
- รางน้ำ ประปาภูเขา	จำนวน	๔	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	จำนวน	๙	แห่ง

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นส่วนใหญ่

โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๑๖ แห่ง

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์ห้วยไคร้ ตั้งอยู่ ตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ห่างจากตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไปทางทิศใต้ประมาณ ๘.๕ กิโลเมตร

๖.ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๖.๒ การประมง

ในเขตพื้นที่ตำบลโป่งงาม ไม่มีการทำประมงเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๖.๓ การปศุสัตว์

ในเขตพื้นที่ตำบลโป่งงาม ไม่มีที่ทำการปศุสัตว์ แต่ยังมีประชาชนบางส่วน เลี้ยง โค กระบือ และสุกร

๖.๔ การบริการ

- บริการนวดพื้นเมือง ที่วัดโป่งผา หมู่ที่ ๙ บ้านโป่ง ตำบลโป่งงาม	
- ร้านบริการทำผม เสริมสวย พื้นที่ หมู่ที่ ๑-๓,๕,๗-๙ และหมู่ที่ ๑๒	จำนวน ๑๔ แห่ง
- โรงแรมในพื้นที่	จำนวน ๕ แห่ง
- รีสอร์ทในพื้นที่	จำนวน ๖ แห่ง
- โรงสีข้าวขนาดเล็กในพื้นที่	จำนวน ๔ แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม เป็นพื้นที่ที่มีสภาพภูมิประเทศสวยงามประกอบด้วย ทิวเขา ป่าไม้ ตลอดจนแหล่งต้นน้ำและสภาพทางธรรมชาติอันสมบูรณ์ โดยพื้นที่ดอยนางนอนเชื่อมยาวต่อกับพื้นที่ดอยตุง และประเทศเมียนมาร์ นอกจากนี้ยังมีสัตว์ป่าประเภทสิงห์อยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับมีถ้ำขนาดใหญ่ที่สวยงาม เป็นที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวสะกดกสบายจากถนนพหลโยธิน มีถนนลาดยางตัดเชื่อมระยะทาง ๒ กิโลเมตร

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีดังนี้

๖.๕.๑ วัดถ้ำปลา ภายในวัดประกอบด้วย

- ถ้ำเปลวปล่องฟ้า เป็นถ้ำที่อยู่ถัดจากถ้ำปลาไปทางทิศใต้ ถ้ำนี้ตั้งอยู่บนยอดเขา มีลักษณะ เป็นถ้ำทะลุสู่ท้องฟ้า
- ถ้ำกู่แก้ว เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่และลึกที่สุดของบริเวณนี้ ทางขึ้นถ้ำเป็นบันได ๒๙ ขั้น วัดความกว้างของปากถ้ำได้ประมาณ ๔.๖๐ เมตร ความสูงประมาณ ๒.๑๖ เมตร ลึกประมาณ ๕๐๙ เมตร
- ถ้ำตุ่ม อยู่ถัดจากถ้ำกู่แก้วทางด้านทิศเหนือ ประมาณ ๕๐๐ เมตรซึ่งอยู่ในบริเวณโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม ซึ่งมีอยู่ ๒ จุด คือจุดที่ ๑ เป็นถ้ำที่มีขนาดกว้างประมาณ ๔.๕ เมตร สูงประมาณ ๒ เมตร ลึกประมาณ ๔.๘๐ เมตร ถ้ำแห่งนี้เคยได้รับการบูรณะให้เป็นอาศรม ของพระที่อุทิศและจำพรรษามาก่อน
- พระธาตุเจดีย์นพจุฑาเก้ายอด เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นโดย พระคุณเจ้าหลวงพ่อบุณนาโนดาบส ท่านได้เป็นประธานก่อสร้างโดยอาศัยผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในตัวท่านเป็นผู้ช่วยกันก่อสร้าง ด้วยน้ำใจศรัทธาในตัวท่าน พระเจดีย์องค์นี้ ก่อสร้างด้วยศิลาแลงทั้งองค์ ภายในบรรจุพระสารีริกธาตุที่มีผู้นำมาถวายจากที่ต่างๆ เป็นต้นว่า อินเดีย พม่าสุโขทัย สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓
- พระธาตุเจดีย์อินทร์แปลง เป็นพระเจดีย์ที่ตั้งอยู่บนหน้าผาบริเวณบวรวิหารวัดถ้ำปลา โดยประวัติ ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๔๕๖ ฤาษีองค์หนึ่งชื่อว่า อูส่วยหลูเดินทางมาจาก ประเทศพม่า เป็นผู้สร้าง
- ถ้ำก้อง เป็นถ้ำที่มีทางเดินขึ้นร่วมกับถ้ำเปลวปล่องฟ้าคือเมื่อถึง ระยะทางประมาณ ๖,๕๐๔ เมตร ด้านซ้ายมือของทางขึ้น นักท่องเที่ยวสามารถ เดินลัดเลาะไปตามโขดหินด้านทิศใต้ระยะทาง ประมาณ ๓๐ เมตร จะพบถ้ำซ่องภายในถ้ำจะมีเสียงดังก้องทะลุ ออกทางโพงของถ้ำ ชาวบ้าน จึงขนานนามถ้ำนี้ว่าถ้ำซ่อง (ก้อง)
- ถ้ำน้อย เป็นถ้ำที่อยู่ห่างจากจุดทางขึ้นถ้ำเปลวปล่องฟ้าไปทางทิศใต้ประมาณ ๑๐๐ เมตร มีลักษณะเป็นโพงเล็กๆ มีลำธารทะลุไหลผ่าน มี ๒ จุดซึ่งธารน้ำที่ไหลออกจากโพงมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๐.๖ เมตร บริเวณนี้มีจุดเด่น คือ ด้านหน้ามีถ้ำวีย์ของสะบ้าใหญ่ (มะบ้าใหญ่) ซึ่งแต่เดิมเคยมีค่างหางยาวใช้เป็นที่อยู่อาศัยและป็นปายเล่น
- ถ้ำเجب ถ้ำนี้อยู่ห่างจากถ้ำน้อยประมาณ ๓๐ เมตรอยู่ในบริเวณถ้ำเสาหินมีลักษณะเป็นหน้าผายื่นออกมาวัดความกว้างของปากถ้ำได้ประมาณ ๘ เมตร สูงประมาณ ๓ เมตร ลึกประมาณ ๕ เมตร ใช้เป็นที่หลบฝนและพักผ่อนหย่อนใจ
- ถ้ำวอก อยู่ถัดจากถ้ำเجبไปทางทิศใต้อยู่ติดกับอ่างเก็บน้ำถ้ำเสาหิน พญานาค เป็นถ้ำที่อยู่บนเนินสูง ทางเดินขึ้นค่อนข้างชันลักษณะเอียงประมาณ ๔๕ องศา มีระยะทาง จากสันเขื่อนอ่างเก็บน้ำ ถึงบริเวณถ้ำยาว ประมาณ ๕๐ เมตร
- ถ้ำปุม ถ้ำนี้อยู่ในเขตบ้านดง หมู่ที่ ๒ ตำบลโป่งงาม เป็นถ้ำที่มีประเพณีประจำปีในการทำบุญ ในวันแรม ๙ ค่ำเดือน ๖ ของทุกปี ชาวบ้านเรียกประเพณี ถ้ำปุม - ถ้ำปลา มีลักษณะเป็นถ้ำที่อยู่บนหน้าผาสูงจากพื้นดินประมาณ ๓๐ เมตร ทางขึ้นเป็นบันได ๗๓ ขั้น สูง ประมาณ ๑๓๒ เมตร
- อ่างเก็บน้ำถ้ำเสาหินพญานาค การเดินทางไปถ้ำนี้สามารถไปได้ ทั้งทางน้ำและทางบก โดยการพายเรือ และเดินข้ามทางสะพานไม้ ปากถ้ำวัดความกว้าง ได้ประมาณ ๔.๗๐ เมตร สูงประมาณ ๒.๔๐ เมตร ลักษณะของถ้ำเป็นโพงสูงชันในแนวตั้ง หินอกมีลักษณะเป็นแท่งๆ ซ้อนกันคล้ายเสาบ้าน ชาวบ้านจึงเรียกถ้ำนี้ว่า ถ้ำเสาหิน
- ขุนน้ำโป่งเป็นต้นน้ำของลำน้ำโป่งอยู่บริเวณเขตติดต่อระหว่าง บ้านสันตันปุย ต.ห้วยไคร้ กับบ้านโป่งเหนือ ตำบลโป่งงาม มีลักษณะเป็นโป่งน้ำธรรมชาติที่ผุดออกมาบนผิวดินและไหลลงลำน้ำมีการพัฒนากันเป็นฝายกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร ขุนน้ำโป่ง จะมีทางเข้าเส้นเดียวกับบ้านสันตันปุย ตำบลห้วยไคร้ จะผ่านบริเวณหมู่บ้านเข้าไปเป็นระยะทางประมาณ ๑.๘ กิโลเมตร

- จุดชมวิวดอยผู้เฒ่า อยู่บริเวณพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ ใช้ระยะเวลาในการเดินเท้าประมาณ ๑ ชั่วโมงจากสถานีอนามัยบ้านผาฮี้ บริเวณจุดชมวิวเป็นพื้นที่โล่งประมาณ ๑ ตารางกิโลเมตร ทางองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามได้ดำเนินการปลูกดอกบัวตอง ในฤดูหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ดอกบัวตองจะบานสะพรั่งบนจุดชมวิว โดยจะสามารถมองเห็นแม่น้ำโขง ประเทศลาว และประเทศพม่า

- ศิลปวัฒนธรรม ฟ้อนเล็บ เป็นการฟ้อนของคนพื้นเมืองการแสดงจะมีดนตรีประกอบจะแสดงในงานเทศกาลหรืองานนักขัตฤกษ์ต่างๆ ผู้แสดงจะแต่งกายชุดไทยพื้นเมืองภาคเหนือและสวมเล็บมือยาว ทั้ง ๘ นิ้ว ยกเว้นหัวแม่มือ

- ฟ้อนสาวไหม คือการฟ้อนพื้นเมือง ที่เลียนแบบมาจากการทอผ้าไหมของชาวบ้านเป็นการสื่อถึงวิถีชีวิตของคนพื้นเมืองในอดีต ลีลาการฟ้อนเป็นจังหวะที่คล่องแคล่วและรวดเร็ว (สะดุดเป็นช่วงๆเหมือนการทอผ้าด้วยกี่กระตุก) ผู้แสดงจะแต่งกายแบบพื้นเมือง

- รำดาบ ศิลปะการแสดงลีลาท่าทางในการต่อสู้ ป้องกันตัวด้วยมีดดาบของชาวเหนือโดยผู้แสดงจะแสดงในลักษณะของการระว่างตัว ปัจจุบันใช้แสดงความสามารถในการใช้ดาบติดตามร่างกายเป็นจำนวนหลายเล่มใช้กลองสะบัดชัยตีประกอบจังหวะ ผู้แสดงจะสวมชุดพื้นเมือง

- รำนกเป็นการแสดงที่คนไทใหญ่จำลองการฟ้อนรำของสัตว์ทั้งหลายในวันเทโวโรหณะในสมัยพุทธกาล ถือเป็นประเพณีสำคัญที่ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และร่วมรับความสนุกสนานโดยทั่วหน้า เป็น กิจกรรมส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองในเทศกาลออกพรรษาของไทใหญ่ที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา

- ประเพณีไล่ชิงช้าเป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการฉลองพืชพันธุ์ ที่ได้เก็บเกี่ยวไว้บริโภคเนื่องจากพืชไร่พืชสวนต่างๆ ที่ปลูกลงไป พร้อมทั้งจะได้ผลผลิตถือเป็นประเพณี ที่ให้ความสำคัญ กับผู้หญิง ฉะนั้นผู้หญิงอาข่า มีการแต่งกาย ด้วยเครื่องทรงต่างๆ อย่างสวยงาม เพื่อยกระดับชั้นวัยสาวตามขั้นตอนแสดงให้คนในชุมชนได้เห็นพร้อมทั้งขึ้นไล่ชิงช้าและร้องเพลง

- เชิดสิงโต การเชิดสิงโตเป็นการละเล่นของชาวจีนเหนือ และ จีนใต้ทางเหนือ นิยมเล่นกัน ในช่วงตรุษจีน นอกจาก จะเล่นกันในช่วง มีงานแห่เจ้าแล้ว แม้แต่พิธีเช่นสังเวยเพื่อขอฝน หลังงานเทศกาลงานชุมนุมใหญ่ก็จะต้องมี รายการเชิดสิงโตด้วย เพื่อความเป็นสิริมงคล

- ประเพณีเขาน้อย เป็นพิธีฉลองปีใหม่ของชาว ลาหู่ เมื่อใกล้จะเสร็จงานปีใหม่จะต้องเซ่นไหว้ ต้นวอ และอ้อชา ว่าบรรดาเผ่าชนลาหู่ก็จะขอบุญ จากเทพเจ้า ให้คุ้มครองหมู่บ้านเราเป็นสุขๆ ให้บรรดาพวกเรามีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงตลอดปี ปลูกข้าวก็ให้ข้าวงาม น้ำดี

๖.๖ อุตสาหกรรม

ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไม่มีอุตสาหกรรมในพื้นที่

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กลุ่ม ธกส.	๑	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์	๗	กลุ่ม
- กลุ่มเกษตร	๑๐	กลุ่ม
- กลุ่ม ๑๕ รวมใจ	๑	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	๑๐	กลุ่ม
- กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	๑	กลุ่ม
- กลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์	๑	กลุ่ม
- กลุ่มปลูกผักปลอดภัย	๒	กลุ่ม
- กลุ่มถั่วเหลืองแปรรูป	๑	กลุ่ม
- กลุ่มอาชีพ	๕๗	กลุ่ม

๖.๘ แรงงาน

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป งานบริการ และอาชีพอื่นๆ

๗.เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

มีจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน และมีข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากร		รวม (คน)	หลังคาเรือน
		ชาย (คน)	หญิง (คน)		
๑	บ้านถ้ำ	๔๙๘	๕๒๖	๑,๐๒๔	๔๙๑
๒	บ้านดง	๕๕๖	๕๙๑	๑,๑๔๗	๕๒๖
๓	บ้านถ้ำปลา	๖๐๖	๗๒๒	๑,๓๒๘	๖๐๙
๔	บ้านถ้ำสันติสุข	๔๖๗	๕๗๖	๑,๐๔๓	๔๐๘
๕	บ้านห้วยปูแกง	๕๙๔	๖๐๘	๑,๒๐๒	๕๔๗
๖	บ้านสันกอส	๒๕๙	๒๗๙	๕๓๘	๒๑๒
๗	บ้านสันเกล็ดทอง	๕๓๔	๕๙๗	๑,๑๓๑	๔๐๐
๘	บ้านโป่งเหนือ	๕๘๐	๖๔๕	๑,๒๒๕	๔๖๙
๙	บ้านโป่ง	๔๗๓	๕๑๓	๙๘๖	๔๕๖
๑๐	บ้านผาอี (อาข่า)	๓๐๘	๒๘๒	๕๙๐	๑๖๔
๑๑	บ้านผาอี (ลาหู่)	๑๒๙	๑๔๖	๒๗๕	๕๗
๑๒	บ้านถ้ำพัฒนา	๔๙๖	๔๙๓	๙๘๙	๓๕๓
รวม		๕,๔๗๓	๕,๙๗๘	๑๑,๔๕๑	๔,๖๙๔

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำการเกษตร

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ๒ สาย

ลำน้ำถ้ำ ต้นน้ำอยู่บริเวณวัดถ้ำปลา

ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร

ลำน้ำโป่ง ต้นน้ำอยู่บริเวณชุมชนน้ำโป่ง

ระยะทางยาว ๘ กิโลเมตร

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

มีระบบประปาบาดาลหมู่บ้าน จำนวน ๗ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑-๓,๕,๖,๘,๙ และ๑๒

ยกเว้น หมู่ที่ ๗,๑๐,๑๑ ใช้ระบบประปาภูเขา

๘.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชน หมู่ที่ ๑-๙ และ ๑๒ นับถือศาสนาพุทธ

ประชาชน หมู่ ๒,๔,๗,๑๑ บางส่วนนับถือทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์

ประชาชน หมู่ ๔,๕ บางส่วนนับถือศาสนาอิสลาม

ประชาชน หมู่ ๑๐ นับถือ ศาสนาอื่นๆ

โดยมีข้อมูลศาสนสถาน ดังนี้

วัด มีจำนวน ๗ วัด ได้แก่

๑. วัดมงคลธรรมกายราม
๒. วัดถ้ำปุม
๓. วัดถ้ำเสาหิน
๔. วัดถ้ำปลา
๕. วัดสันเกล็ดทอง
๖. วัดโป่งผา
๗. วัดบ้านถ้ำ

สำนักสงฆ์ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. สำนักปฏิบัติธรรมบ้านโป่งเหนือ
๒. สำนักสงฆ์ปฏิบัติธรรมดาราอั้ง

โบสถ์คริสต์ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑. บ้านดง หมู่ที่ ๒	จำนวน	๒ แห่ง
๒. บ้านห้วยปูแกง หมู่ที่ ๕	จำนวน	๑ แห่ง
๓. บ้านสันเกล็ดทอง หมู่ที่ ๗	จำนวน	๒ แห่ง
๓. บ้านผาฮี้ (อาข่า) หมู่ที่ ๑๐	จำนวน	๑ แห่ง
๔. บ้านผาฮี้ (ลาหู่) หมู่ที่ ๑๑	จำนวน	๑ แห่ง

วัดจีน จำนวน ๒ แห่ง

มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- งานประเพณีเขาะหน้อย เดือนกุมภาพันธ์ พื้นที่หมู่ ๑๑
- งานประเพณีตรุษจีน เดือนกุมภาพันธ์ พื้นที่หมู่ ๔,๕,๑๑
- งานประเพณีวัดถ้ำปุม เดือนมีนาคม พื้นที่หมู่ ๒
- งานประเพณีวัดถ้ำปลา เดือนมีนาคม พื้นที่หมู่ ๕
- งานประเพณีวัดถ้ำเสาหินพญานาค เดือนมีนาคม พื้นที่หมู่ ๓
- งานประเพณีสงกรานต์เจดีย์วัดโป่งผา เดือนมีนาคม พื้นที่หมู่ ๙
- งานประเพณีสงกรานต์ เดือนเมษายน พื้นที่หมู่ ๑ – ๙, ๑๒
- งานประเพณีไล่ชิงช้า เดือนสิงหาคม พื้นที่หมู่ ๑๐
- งานประเพณีลอยกระทง เดือนพฤศจิกายน พื้นที่หมู่ ๑-๙, ๑๒
- งานประเพณีปีใหม่ลูกช้าง เดือนธันวาคม พื้นที่ หมู่ ๑๐

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้านนา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น คือ

กลุ่มหมอมือ หมู่ที่ ๑,๖,๙ และหมู่ ๑๒ อนุรักษ์การใช้สมุนไพรในการบำบัดรักษา

กลุ่มข้าวแต๋น หมู่ที่ ๑๒ บ้านถ้ำพัฒนา ผลิตภัณฑ์,อาหารพื้นเมืองจำหน่าย

ภาษาล้านนา คือ

ภาษาเมืองล้านนา ภาษายอง ภาษาอาข่า ภาษาลาหู่ ภาษาดาราอั้ง ภาษาจีนกลาง

ภาษาจีนยูนนาน ภาษาไทยใหญ่ ภาษาไทยลื้อ

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่โดดเด่น คือ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ จำหน่าย

กลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์ หมู่ที่ ๙ บ้านโป่ง ผลิตภัณฑ์ จำหน่าย

กลุ่มข้าวแต่น หมู่ที่ ๑๒ บ้านถ้ำพัฒนา ผลิตภัณฑ์อาหารพื้นเมือง จำหน่าย

กลุ่มข้าวซอยตัด หมู่ที่ ๒ บ้านดง ผลิตภัณฑ์ ข้าวซอยตัด จำหน่าย

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ๒ สาย

ลำน้ำถ้ำ ต้นน้ำอยู่บริเวณวัดถ้ำปลา

ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร

ลำน้ำโป่ง ต้นน้ำอยู่บริเวณขุนน้ำโป่ง

ระยะทางยาว ๑๒ กิโลเมตร

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- บ่อบาดาล บ่อดอก บ่อเจาะ (ที่ใช้การได้)	จำนวน	๒๑	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๑,๓๓๗	แห่ง
- แม่น้ำ ลำคลอง	จำนวน	๕	แห่ง
- ฝาย พลังกั้นน้ำ	จำนวน	๔	แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	๒	แห่ง
- ลำเหมืองไส้ไก่	จำนวน	๑๙	แห่ง
- รางน้ำ ประปาภูเขา	จำนวน	๔	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	จำนวน	๙	แห่ง

๙.๒ ป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้อุดมสมบูรณ์

๙.๓ ภูเขา

ในพื้นที่บางหมู่บ้านติดกับภูเขา ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ คือป่าต้นน้ำ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในการอุปโภคเพื่อการเกษตร

ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๑ วิสัยทัศน์

“สังคมโป่งงามอบอุ่น มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงคนโป่งงามเข้มแข็ง สุขกายสบายใจทั่วหน้ากัน”

๑.๒ ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี

๑.๓ เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เพียงพอและได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้พึ่งตนเองได้
๓. เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
๔. เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
๕. เพื่อให้อุดมสมบูรณ์และยั่งยืน
๖. เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและโปร่งใส

๑.๔ ตัวชี้วัด

- ๑.กรณีโครงการโครงสร้างพื้นฐาน วัดคุณภาพงานจากการที่ คกก. ตรวจรับงานจ้างตรวจรับงาน โดยจะต้องได้คุณภาพงานที่ดี ไม่มีปัญหาและข้อท้วงติง
- ๒.กรณีโครงการด้านอื่นๆ วัดจากการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการทุกประการ

๑.๕ ค่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน ต่างๆในพื้นที่ เช่น ถนน สะพาน รางระบายน้ำ ท่อลอด เหลี่ยม ท่อ คสล. หอกระจายข่าว ระบบน้ำอุปโภค บริโภค อาคารต่างๆ สิ่งก่อสร้างในฉาปนสถาน ป้าย จราจร กระจกโค้งป้องกันอุบัติเหตุ ไฟกระพริบ ฯลฯ
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาระบบชลประทาน พัฒนา วางแผน ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลโป่งงาม และส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมไปถึงส่งเสริมศาสนา และวัฒนธรรม
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต	-ส่งเสริมสนับสนุนระบบสาธารณสุข -ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัวและสถาบันทางสังคม -ส่งเสริมสนับสนุนระบบสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ -ส่งเสริมสนับสนุนงานกีฬาและนันทนาการ -ส่งเสริมสนับสนุนการรักษาความสงบภายใน
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-สร้างจิตสำนึก -การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -การเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี	-ส่งเสริมการบริหารบ้านเมืองที่ดี -กระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชน องค์กรการกุศลและองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

๑.๖ กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - ๑.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบคมนาคมขนส่ง
 - ๑.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
 - ๑.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านงานผังเมืองและงานควบคุมอาคาร
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
 - ๒.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน
 - ๒.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบชลประทาน
 - ๒.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - ๒.๔ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - ๓.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - ๓.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต
 - ๔.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนระบบสาธารณสุข
 - ๔.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัวและสถาบันทางสังคม
 - ๔.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนระบบสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์
 - ๔.๔ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนงานกีฬาและนันทนาการ
 - ๔.๕ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนการรักษาความสงบภายใน
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๕.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านสร้างจิตสำนึก
 - ๕.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๕.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการเตรียมความพร้อมรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี
 - ๖.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการบริหารบ้านเมืองที่ดี
 - ๖.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชน องค์กรการกุศลและองค์กรที่จัดตั้งขึ้น

ตามกฎหมาย

๑.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

การกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม กำหนดการพัฒนาที่ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ และ ๑๙ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบคมนาคมขนส่ง
- ๑.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
- ๑.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านงานผังเมืองและงานควบคุมอาคาร

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- ๒.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน
- ๒.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านระบบชลประทาน

๒.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒.๔ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

๔.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนระบบสาธารณสุข

๔.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัวและสถาบันทางสังคม

๔.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนระบบสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์

๔.๔ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนงานกีฬาและนันทนาการ

๔.๕ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมสนับสนุนการรักษาความสงบภายใน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านสร้างจิตสำนึก

๕.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๓ กลยุทธ์การพัฒนาด้านการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี

๖.๑ กลยุทธ์การพัฒนาด้านส่งเสริมการบริหารบ้านเมืองที่ดี

๖.๒ กลยุทธ์การพัฒนาด้านกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชน องค์กรการกุศลและองค์กรที่จัดตั้งขึ้น

ตามกฎหมาย

๒. แผนพัฒนาภาค / แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด / แผนพัฒนาจังหวัด

๑) แผนพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

(๑) ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตสู่การพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปรับระบบการผลิตที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสมดุล เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์การเกษตร

(๒) ยกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสตลาด เน้นการพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการค้าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(๓) พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองชายแดนเพื่อรองรับการเชื่อมโยงในระดับนานาชาติ

(๔) พัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคงและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา แรงงาน ฯลฯ

(๕) พัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๖) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และเตรียมการป้องกันและรับมือภัยธรรมชาติ

๒) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มุ่งพัฒนา เชียงรายให้เป็นประตูการค้า การลงทุน พัฒนาการเกษตรอินทรีย์ พัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนและการท่องเที่ยว อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมล้านนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเร่งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

๓) แผนพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์

“เมืองทองของวัฒนธรรมล้านนา นำการค้าสู่สากล ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน การเป็นศูนย์กลาง คมนาคม การท่องเที่ยวและวิถีการผลิตการเกษตรยั่งยืนเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักเพื่อเป็นโครงข่ายอำนวยความสะดวกทางระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศ GMS/AC+๖

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ ลดต้นทุนและส่งเสริมการแปรรูปเพื่อ สร้างคุณค่า พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย และสนับสนุนระบบชลประทานเพื่อการเกษตร อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับการท่องเที่ยวและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP และ SME เพื่อเพิ่มมูลค่าการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือการค้าชายแดนในภาพรวม เพื่อให้เกิดการ แข่งขันเสรีทาง เศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศ GMS/AC+๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การใช้บริบทด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างภูมิคุ้มกันของครอบครัวชุมชนและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมการศาสนา เรียนรู้ ศิลปะ และวัฒนธรรมล้านนาของจังหวัด และกลุ่มประเทศ GMS/AC เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเรียนรู้อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณี สังคม และค่านิยม ล้านนาเชื่อมโยงวัฒนธรรมอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุนให้ประชาชนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีชีวิต เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันของครอบครัวชุมชนและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข

กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยและความมั่นคงของพื้นที่ภายใน และตามแนวชายแดน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาสังคมเชิงคุณภาพที่มีความเอื้ออาทรต่อกัน

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพแรงงานในการผลิตสินค้าล้านนาเชิงสร้างสรรค์ เพื่อ เพิ่มมูลค่าและ การแข่งขันตลาดของกลุ่มประเทศ GMS และกลุ่มประเทศอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการลงทุนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะการใช้ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ ๕ บริหารจัดการเครือข่ายทางสังคมและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อาชญากรรม ในพื้นที่และชายแดนการค้ามนุษย์รวมทั้งแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุน พื้นที่ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหาร จัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนให้มีระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/ภัยธรรมชาติการวางและจัดทำผังเมือง ตลอดจนการพัฒนาเมืองตามผังเมืองที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

วิสัยทัศน์

“ยึดธรรมมาภิบาล ทำงานแบบมีส่วนร่วม ศูนย์รวมเศรษฐกิจการค้าพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนมีความสุข”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบท.ในเขตจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน+๖ และGMS

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษาและการสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๓.ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๓.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ๖ ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (Strategylinkage) ความเชื่อมโยงในเชิงยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อกันเพื่อให้เกิดภาพรวม (Overview) การเชื่อมโยงจากจุดหนึ่งไปจุดหนึ่งในเชิงยุทธศาสตร์ โดยสามารถนำเข้าสู่รอยต่อที่เข้าหากันได้อย่างกลมกลืนแม้ว่าจะเรียกชื่อที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ก็สามารถเดินทางไปด้วยกันได้ ในเชิงยุทธศาสตร์เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ระดับมหภาคกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๓) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (๔) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค (๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและ (๖) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดและการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นจากยุทธศาสตร์ทุกระดับ มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกันอย่างไรเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับมหภาคและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย (๑) วิสัยทัศน์ (๒) ยุทธศาสตร์ (๓) เป้าประสงค์ (๔) ตัวชี้วัด (๕) ค่าเป้าหมาย (๖) กลยุทธ์ และ (๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตลาด ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ดังกล่าว และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ด้วย โดยนำจุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมารายละเอียดดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีผลบังคับใช้ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ส่งผลให้กรอบระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เริ่มต้น ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นระยะ ๕ ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อยู่บนความตั้งใจที่จะให้แผนมีจุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมสามารถบ่งบอกทิศทางของการพัฒนาที่ชัดเจนที่ประเทศควรมุ่งไปในระยะ ๕ ปี ถัดไป โดยเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งสถานะของทุนในมิติต่างๆ บทเรียนของการพัฒนาที่ผ่านมาตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยและเงื่อนไขที่จะมีอิทธิพลต่อสภาพพหุต่างๆ ของประเทศ รวมถึงการสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางตั้งแต่ในขั้นตอนการกำหนดกรอบทิศทางของแผนไปจนถึงการยกร่างแผนนอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังเป็นช่วงเวลามีแนวโน้มของการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นการเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การสร้างความสามารถในการ

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดจุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๔.การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๔.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลโป่งงามในภาพรวม ได้นำมากำหนดภาพรวม ได้นำมากำหนดประเด็นเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาของตำบลโป่งงาม โดยอาศัยเทคนิค SWOT ANALYSIS การวิเคราะห์จุดแข็ง (STRENGTH) จุดอ่อน (WEAKNESS) อันเป็นปัจจัยภายในหรือสถานะแวดล้อมภายในตำบล (INTERNAL FACTORS) และการวิเคราะห์ถึงโอกาส (OPPORTUNITY) และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด (THREAT) อันเป็นปัจจัยภายนอกหรือสถานะแวดล้อมภายนอก (EXTERNAL FACTOR) ซึ่งรายละเอียดเป็นไปตามการวิเคราะห์ดังนี้

จุดแข็ง(Strengths)

๑. ด้านการศึกษา ในพื้นที่มีสถานศึกษาหลายระดับที่สามารถจัดการศึกษาให้มีศักยภาพ ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น

๒. ในพื้นที่มีโรงเรียนสอนภาษาจีนโดยเฉพาะสามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้

๓. ในพื้นที่มีประชาชนที่หลากหลายชาติพันธุ์ที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมต่างมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง แตกต่างจากพื้นที่อื่น มีทรัพยากรธรรมชาติและภูมิอากาศที่เหมาะสมสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๔. ในพื้นที่มีการประกาศใช้ธรรมนูญ ว่าด้วยระบบสุขภาพ ต.โป่งงาม ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สนับสนุนโครงการด้านการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

๕. ได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ ในทุก ๆ ด้าน และมีเครือข่ายการพัฒนา และชุมชนที่เข้มแข็ง

๖. ผู้บริหารท้องถิ่น และบุคลากรในท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในพื้นที่ มีความคุ้นเคยกับประชาชน และเข้าใจประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

๗. ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักประกอบกับผู้บริหารกำหนดนโยบายส่งเสริมอาชีพเพื่อ ลดค่าใช้จ่ายพร้อมกับส่งเสริมการสร้างรายได้เพิ่ม

๘. มีสถานบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน ระดับตำบลครอบคลุมในพื้นที่ ตลอดจนภูมิปัญญาด้านการแพทย์พื้นบ้านที่มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างสุขภาพแก่ประชาชนในท้องถิ่น

๙. มีการจัดส่วนราชการที่รับผิดชอบงานที่ชัดเจน มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีอำนาจในการตัดสินใจ (สายการบังคับบัญชาสั้น) สามารถตอบสนองและให้ความช่วยเหลือประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

๑๐. มีงบประมาณเป็นของตนเอง และสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ เช่นการจัดการศึกษา การส่งเสริมการท่องเที่ยว การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การรักษาความสะอาด การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

๑๑. ประชาชนและเยาวชนให้ความสำคัญในการออกกำลังกายในการเล่นกีฬา การรักษาสุขภาพ

๑๒. ระบบการคมนาคมระหว่างพื้นที่ ในตำบลมีความสะดวก สามารถติดต่อประสานงานกันได้ทั่วทั้งตำบล

จุดอ่อน(Weakness=W)

๑. องค์กรขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมการเกษตร รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษามีจำกัด

๒. การประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐกับประชาชนมีน้อย

๓. ประชากรบางกลุ่มยังเป็นบุคคลไร้สัญชาติ เป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปช่วยเหลือในด้านสิทธิสวัสดิการทางสังคมด้านต่าง ๆ

๔. ระบบการจัดเก็บและฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและความยากจนไม่ชัดเจน ประชาชนไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ไม่ทราบรายรับรายจ่ายของครอบครัวที่แท้จริง

๕. เกษตรกรในท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน และขาดความกระตือรือร้นในการรวมกลุ่ม และการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๖. ในพื้นที่ยังขาดเก็บกักน้ำในการทำการเกษตรและระบบการชลประทานที่มีมาตรฐาน และในบางพื้นที่มีปัญหา น้ำท่วมซ้ำซาก และปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการทำการเกษตรในฤดูแล้ง

๗. ประชาชนในท้องถิ่นยังขาดการตื่นตัวในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๘. สภาพพื้นที่มีเขตติดต่อกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เกิดปัญหาด้านยาเสพติด แรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์

๙. ประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นยังมีฐานะยากจน สถาบันครอบครัวและวิถีชีวิตประชาชนในท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากปัญหานี้สินและขาดที่ดินทำกิน

๑๐. ประชาชนส่วนใหญ่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง

๑๑. ประชาชนบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังมีการเผาตอซังข้าว เผาป่า เพื่อทำการเกษตร และท้องถิ่นยังขาดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในด้านผลกระทบจากภาวะมลพิษไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติที่เอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ยังไม่เคร่งครัด ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

๑๒. การพัฒนาเมืองเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังทำได้ไม่เต็มที่ ทำให้เกิดการตื่นของแหล่งน้ำธรรมชาติ การใช้สารเคมีทางการเกษตร ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาการใช้สารพิษในแหล่งน้ำ มีปัญหามลพิษจากหมอกควันและฝุ่นละอองในอากาศเกินมาตรฐานใน ฤดูแล้ง

โอกาส(Opportunity=O)

๑. เป็นพื้นที่ซึ่งมีทางคมนาคมเชื่อมโยงในด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ มีชายแดนติดกับประเทศสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่รองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒. ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ค่อนข้างชัดเจนในการพัฒนา ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการกระจายอำนาจแก่ อบท. ทำให้เข้าถึงความต้องการของประชาชนได้ตรงกับความต้องการ

๓. ท้องถิ่นให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพ มีกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลและมีเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน เช่น กลุ่ม อสม.

๔. การสื่อสารในปัจจุบันรวดเร็ว การเข้าถึงง่าย และสะดวก

๕. ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส.

อุปสรรคหรือข้อจำกัด(Threat=T)

๑. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำกัดแนวทางการดำเนินการ ทำให้การทำงานมีข้อจำกัด การดำเนินงานไม่คล่องตัว เกิดความล่าช้าในการทำงาน

๒. ความทันสมัยและกระแสวัตถุนิยม ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญวัตถุนิยมมากเกินไปจน

๓. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับโลก ระดับประเทศ รวมถึงระดับภูมิภาคตกต่ำ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนน้อย ไม่ทั่วถึงที่จะพัฒนาให้ได้พร้อมในทุกด้าน

๔. กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อสังคมวัฒนธรรม และการส้าลักข้อมูลสารสนเทศ (รับปริมาณมากคุณภาพด้อย ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร) ส่งผลกระทบทางด้านลบ ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ลดลง

๕. ปัญหาสภาวะโลกร้อน ส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย ดินถล่ม ภัยหนาวหมอกควันไฟป่า และอาจทำให้พืชผลทางการเกษตรไม่เป็นไปตามฤดูกาล รวมถึงมีความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว

๖. การโยกย้ายถิ่นฐานประชากรมีกลุ่มแรงงานต่างด้าว กลุ่มชาติพันธุ์ เข้ามาอยู่อาศัยจำนวนมากทำให้มีปัญหาด้านข้อมูลประชากรที่ชัดเจน การบริการที่ไม่ครอบคลุม ปัญหาด้านการสื่อสาร

๗. ผลกระทบจากประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ไม่สามารถควบคุมปัญหามลพิษได้ เช่น ปัญหาหมอกควัน ขยะอิเล็กทรอนิกส์ สารเคมีอันตราย สารเคมีทางการเกษตร

๔.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

- รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- แนวโน้มการยกฐานะจาก อบต. เป็นเทศบาลทั่วประเทศ
- แนวโน้มการควบรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ในตำบลเดียวกันให้มืองค์กรเดียว
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรเงินงบประมาณให้ อบต.

๔.๒.๒) การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

AEC หรือ Asean Economics Community คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน ๑๐ ประเทศ โดยมี ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั่นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์ อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า (เรียกว่าสินค้าอ่อนไหว)

Asean จะรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีผลเป็นรูปธรรม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ วันนั้นจะทำให้ภูมิภาคนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดย AEC Blueprint (แบบพิมพ์เขียว) หรือแนวทางที่จะให้ AEC เป็นไปคือ

๑. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
๒. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
๓. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
๔. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ไว้จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนั้น จึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หรือ การเข้าสู่ AEC ที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ในยุทธศาสตร์ต่างๆ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของประชากรประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว คนทำงาน หรือ การอื่นใด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ถนน ป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศที่จำเป็น เป็นต้น

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้เกิดการหลั่งไหลของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน เนื่องจาก มีการตั้งกลุ่มอาชีพ การค้าขาย รวมไปถึงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ต้องเร่งบูรณาการร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น วัดถ้ำปลา ถ้ำเปลวปล่องฟ้า ถ้ำตุ้ม พระธาตุเจดีย์นพบุรุษกายอด ถ้ำก้อง ถ้ำน้อย ถ้ำเจิบ ถ้ำวอก ถ้ำปุม อ่างเก็บน้ำถ้ำเสาหิน

พญานาค ขุนน้ำโป่ง จุดชมวิวดอยผู้เฒ่า รวมทั้งร่วมบูรณาการการทำงานกับโรงแรม รีสอร์ท ที่พักในพื้นที่ เพื่อพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษา

ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ได้มองเห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุจึงได้จัด โครงการโรงเรียนเตรียมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และยังทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดียิ่งขึ้น

ศาสนา

อาจเกิดความขัดแย้งในการเผยแพร่ศาสนาของชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในไทยมากขึ้น เช่น อาจมีการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม อาจมีการกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน เช่น ชาวคริสต์เียนมาท่องเที่ยวในวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีการลบลู่อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น

วัฒนธรรม

ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY) มีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนระบุในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ที่สำคัญ คือ การพัฒนามนุษย์ และการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความแตกต่างในมรดกทางวัฒนธรรม เช่น มุสลิมมีอาหารที่เป็นข้อห้าม ตามธรรมเนียมบรูไนไม่มีการจับมือกับเพศตรงข้าม การใช้มือซ้ายในการส่งของหรือนามบัตร ให้แก่ชาวมุสลิมถือเป็นสิ่งไม่สุภาพ เป็นต้น

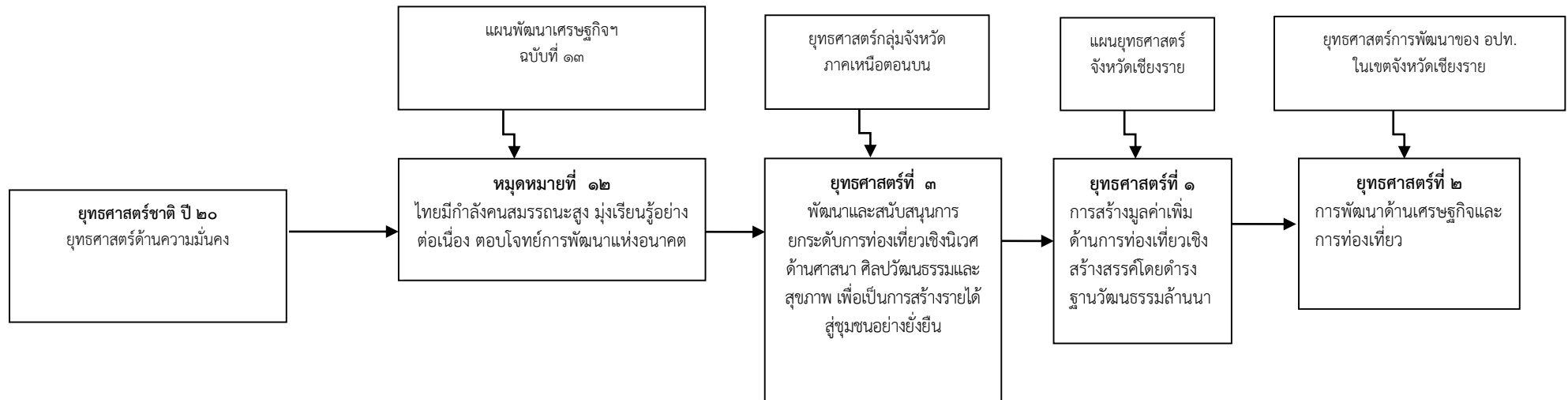
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

ปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญคงหนีไม่พ้น โรคติดต่อที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็น โรคเอดส์ ไข้เลือดออก SARs ไข้หวัดนกและโรคอื่นๆที่มีผลมาจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาในไทย การค้ามนุษย์ และการท่องเที่ยว มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน การแพร่ระบาดของโรคศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์

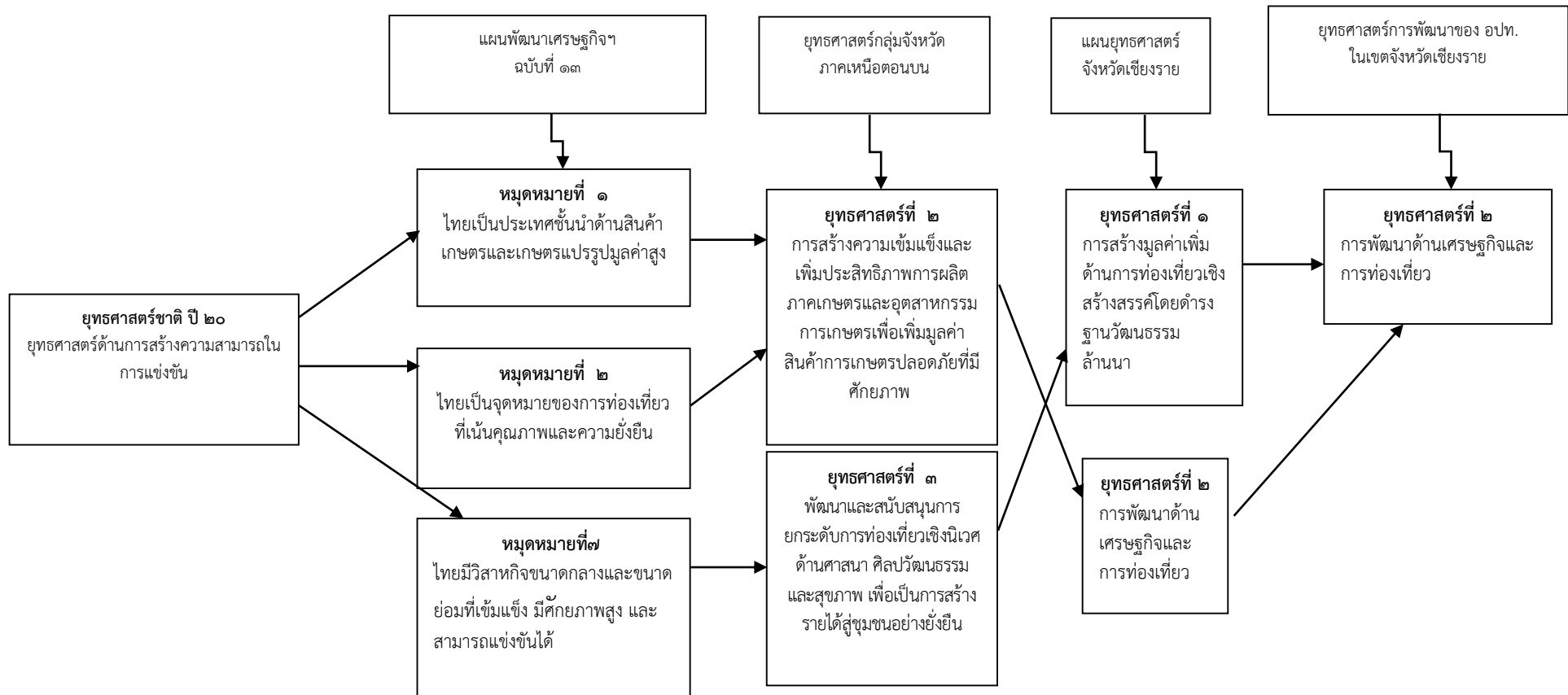
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การบุกรุกพื้นที่ป่าอาจมีมากขึ้น ด้วยสาเหตุทั้งที่เกิดจากคนไทยและชาวต่างชาติ สาเหตุที่เกิดจากคนไทยคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรทำให้ที่ทำกินไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือการขายที่ดินให้นายทุนต่างชาติแล้วไม่มีที่ทำกินจึงต้องไปเปิดป่าใหม่ ส่วนสาเหตุจากชาวต่างชาติ อาจมีนายทุนเข้ามาทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดไม้เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเข้าสัมปทานเหมืองแร่หรือทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอื่นๆ มลพิษจากข้อเสียข้ามแดน เช่น อาจมีขยะข้ามแดน

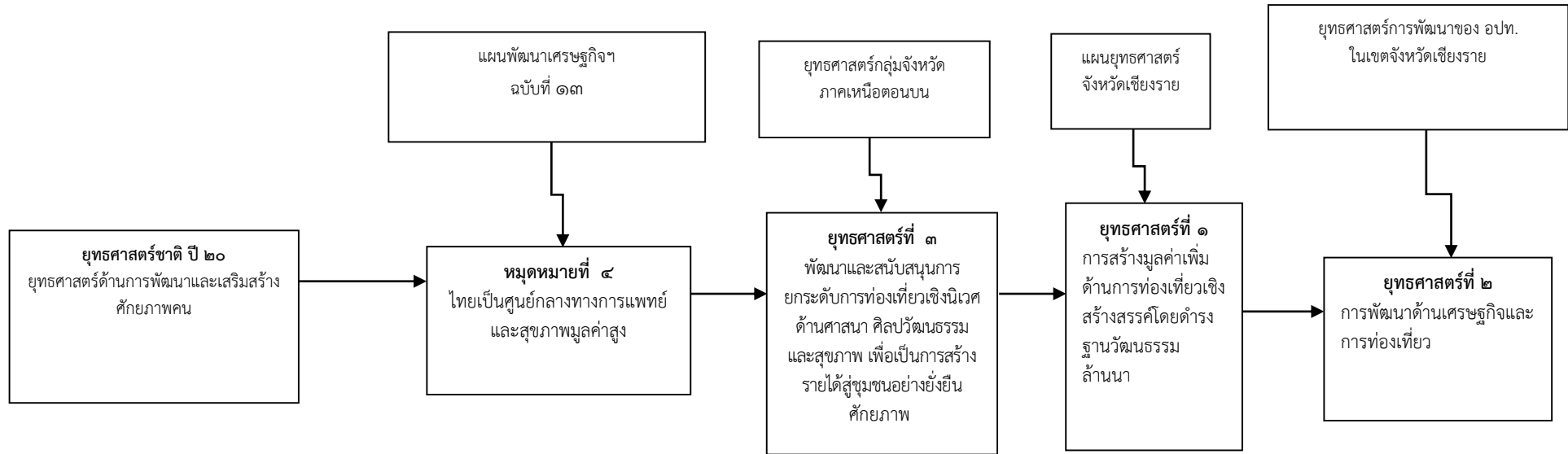
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

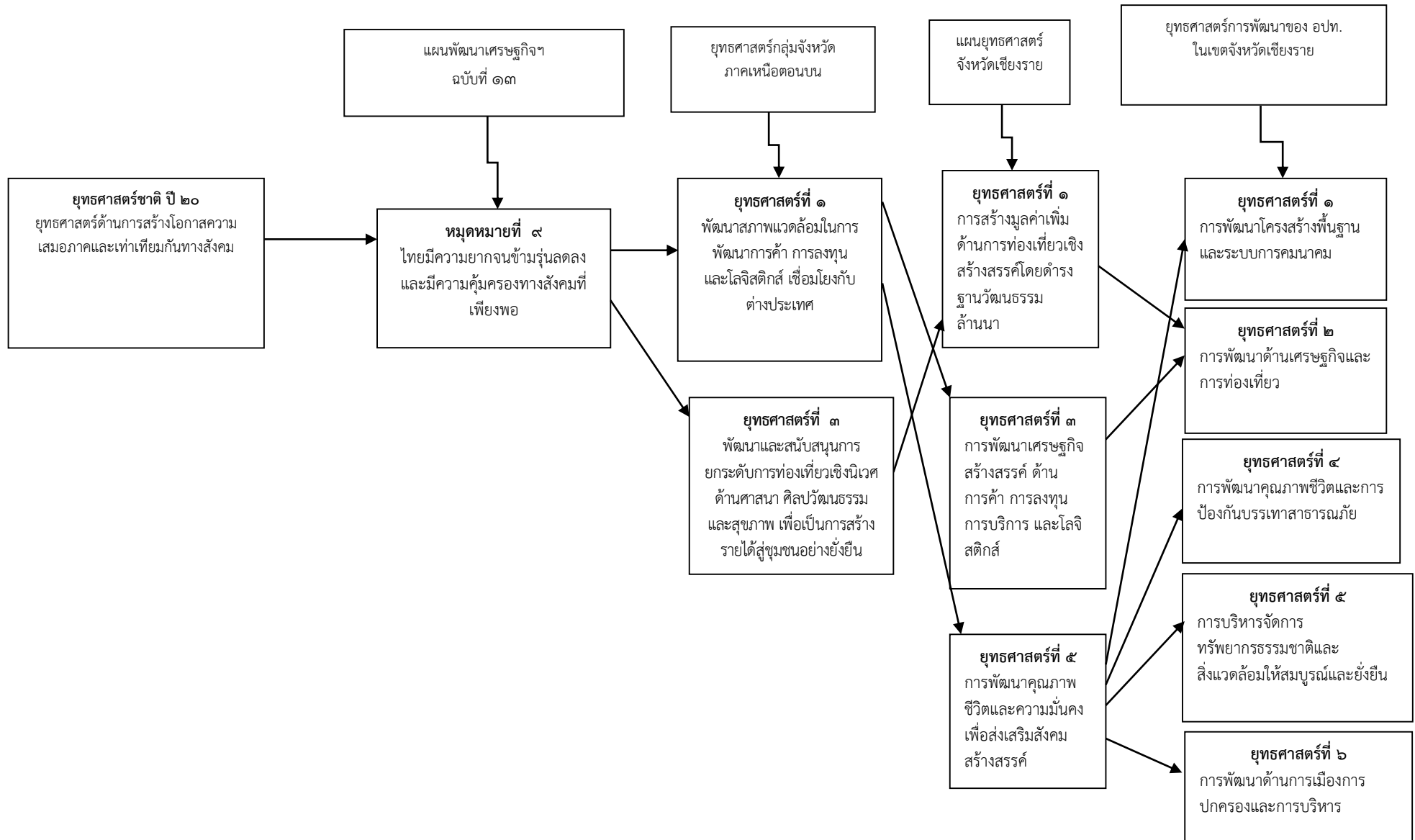
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

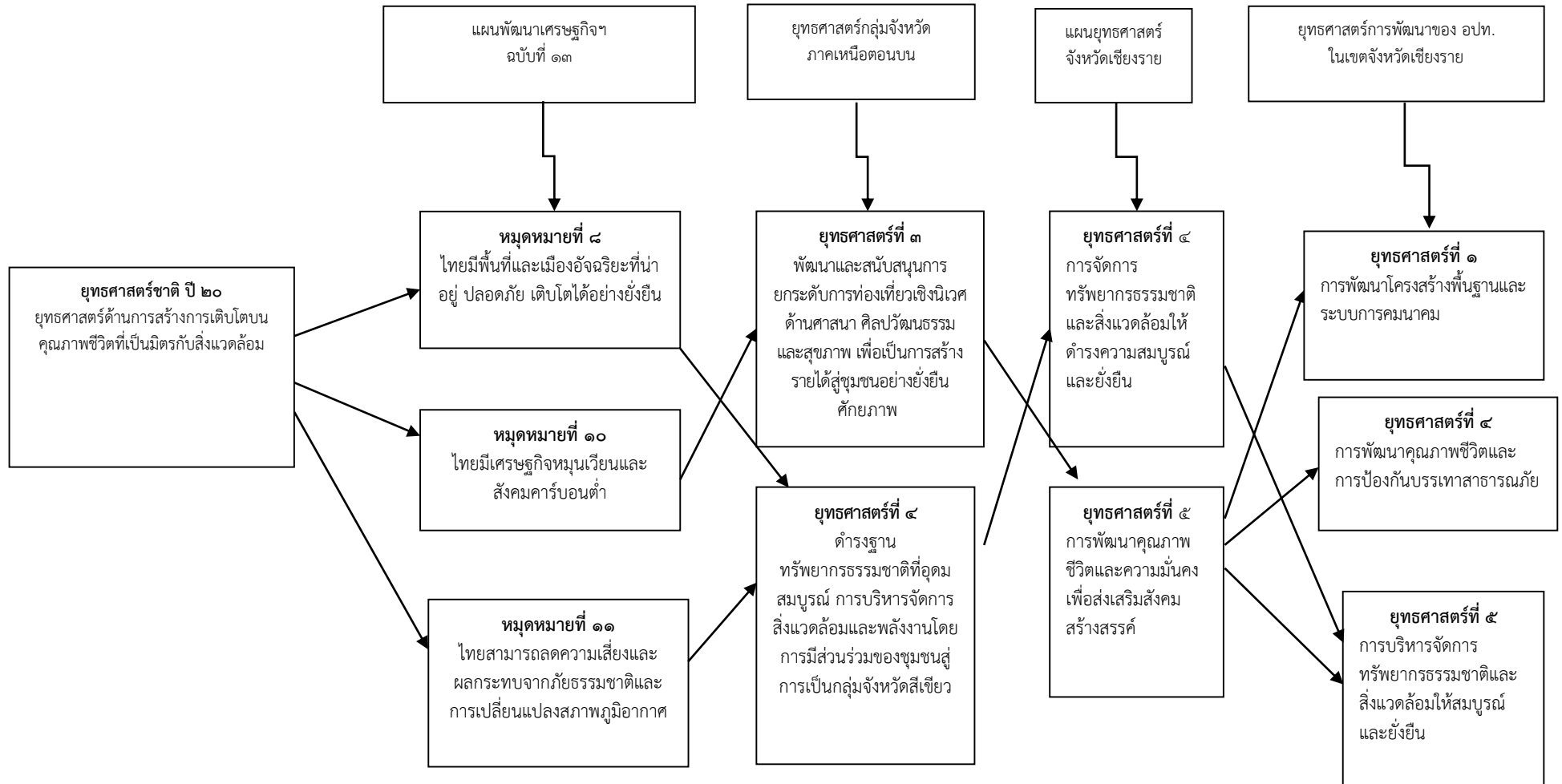
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

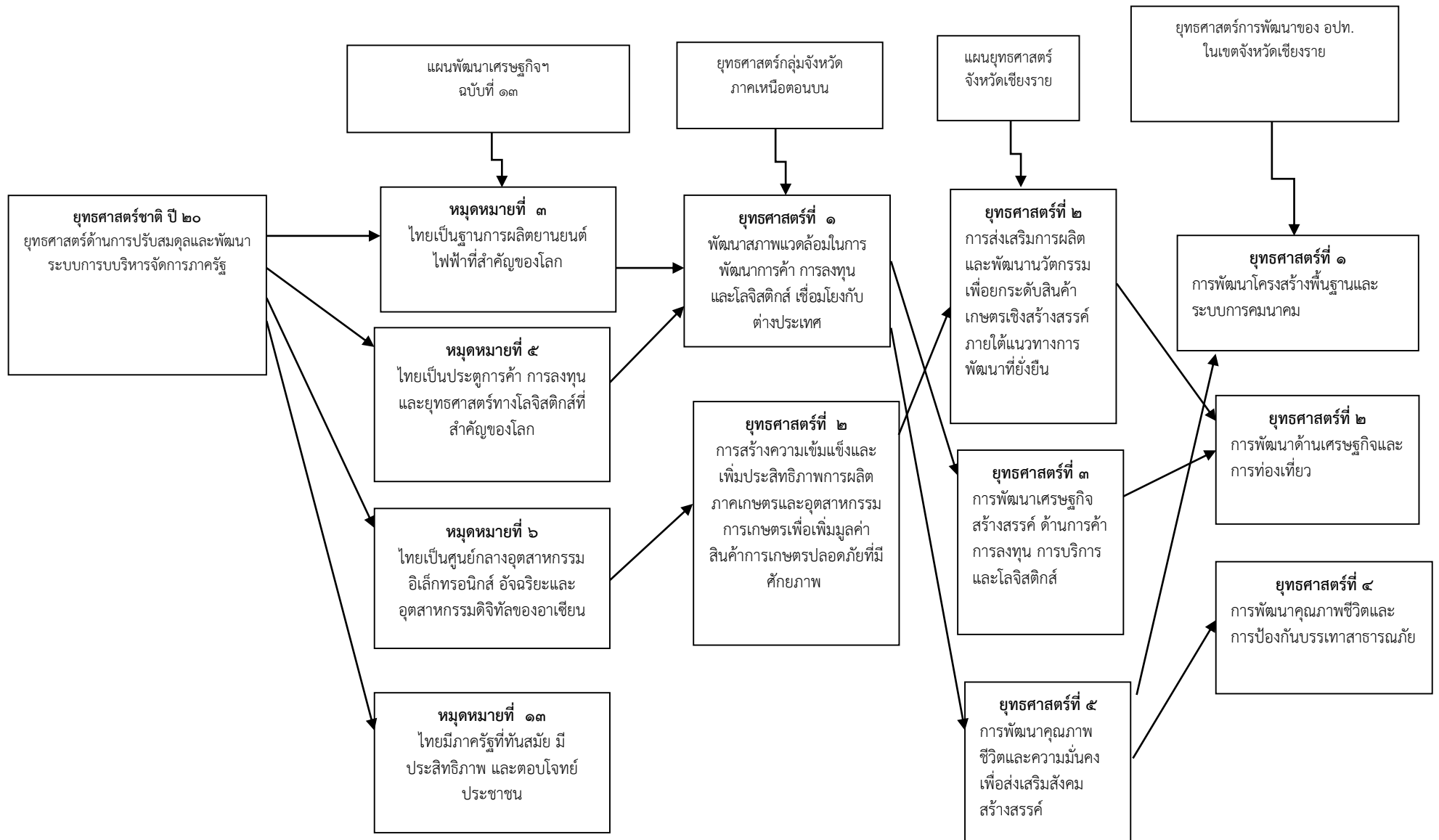
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

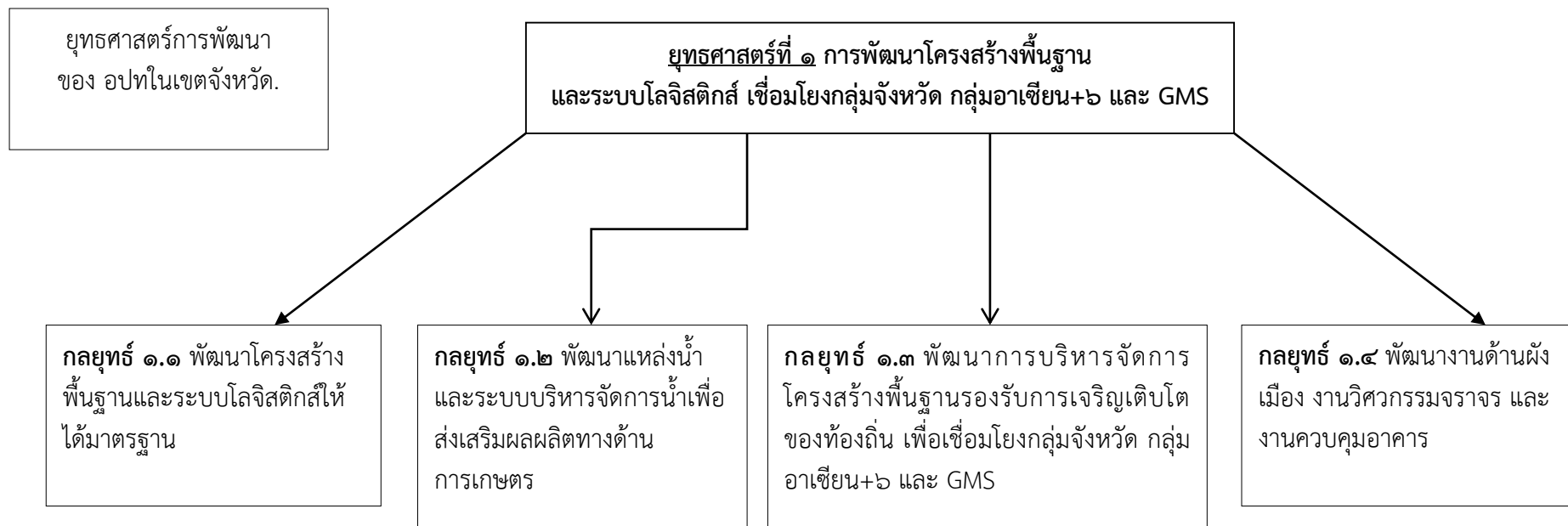
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

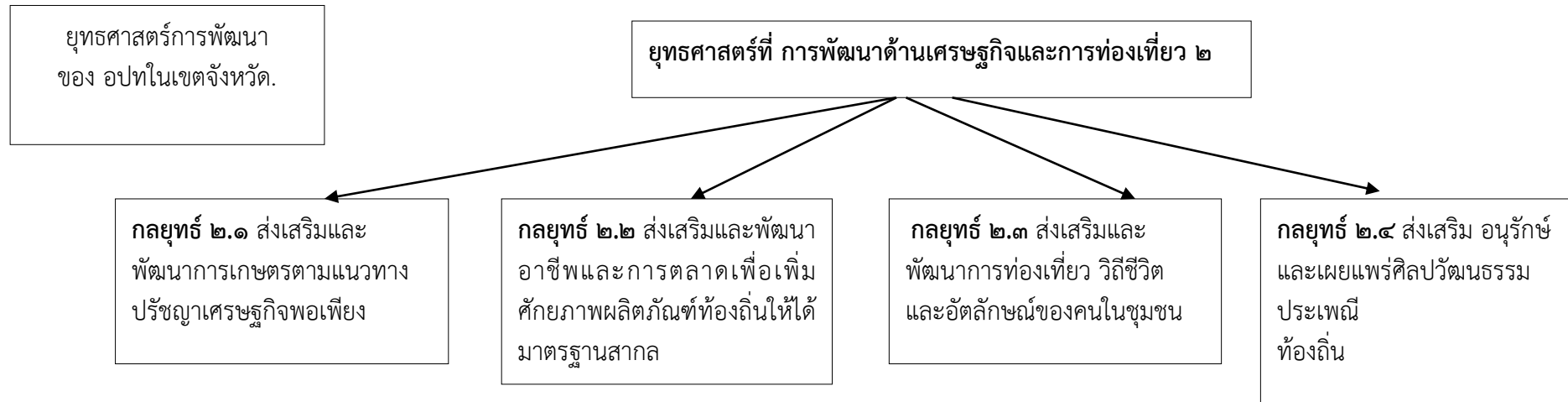
ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

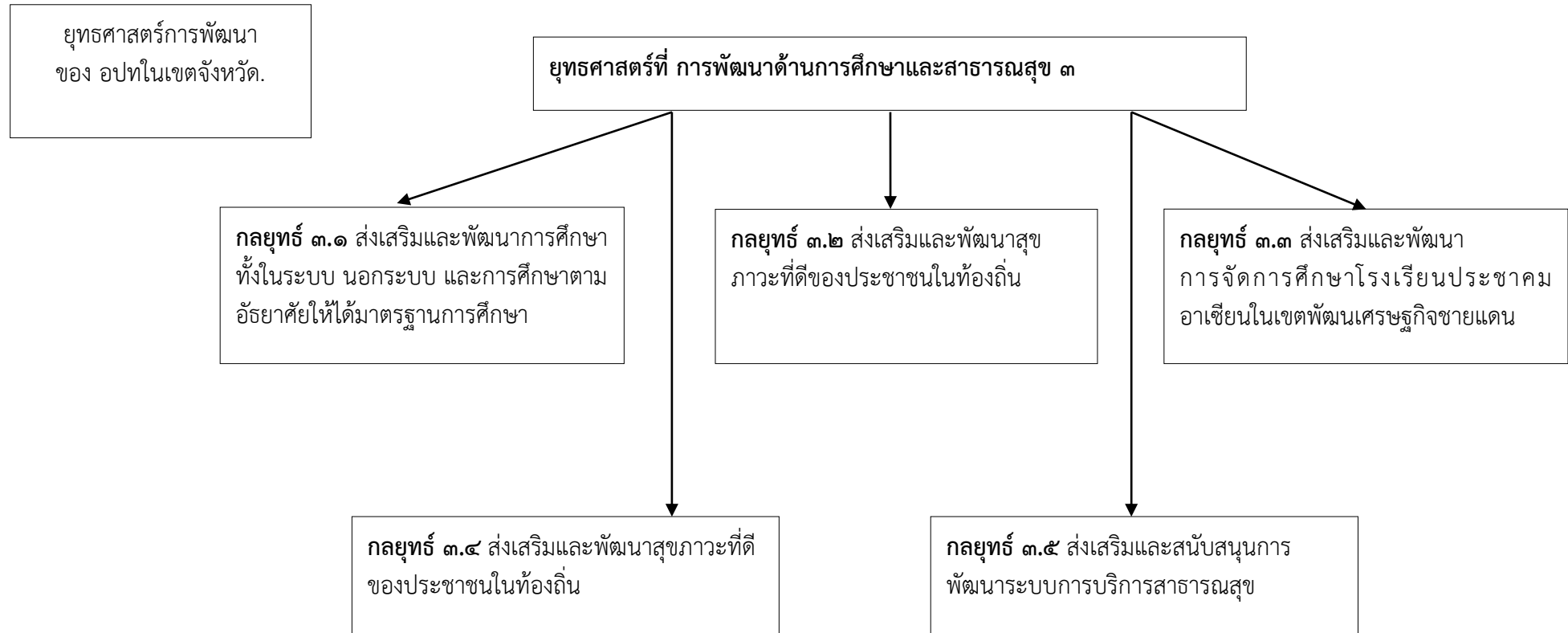
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

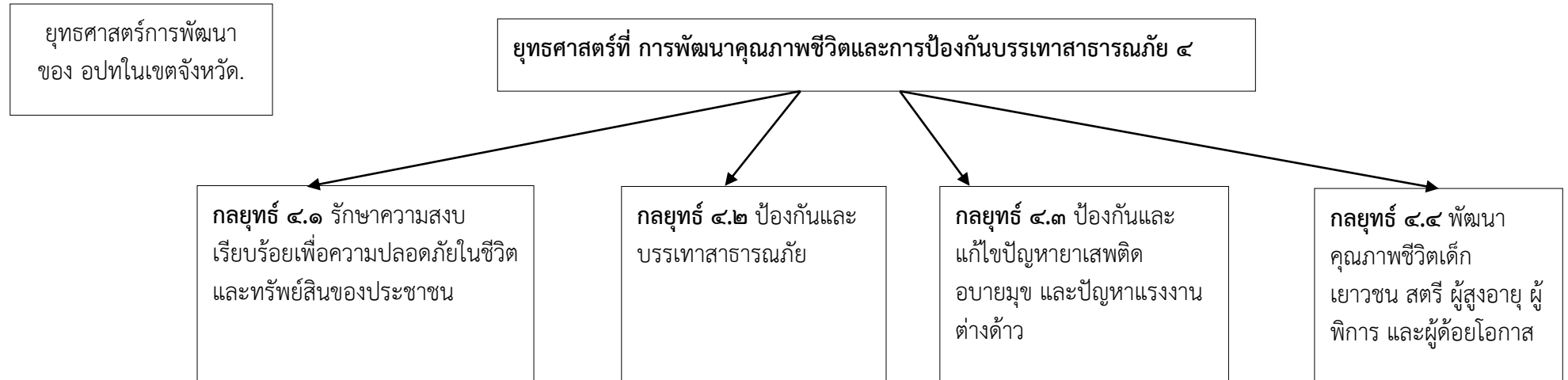
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

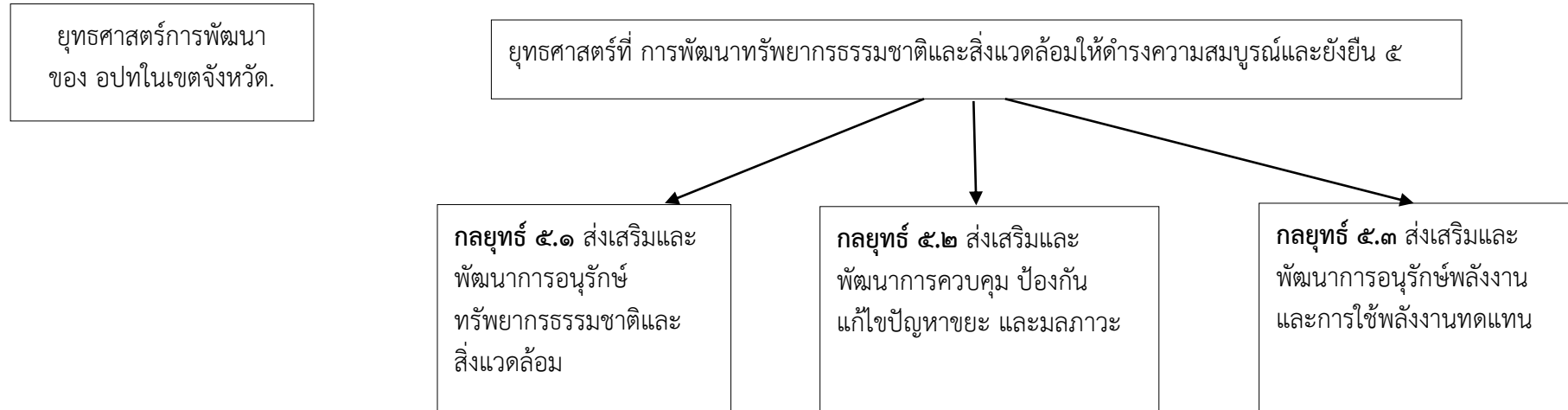
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

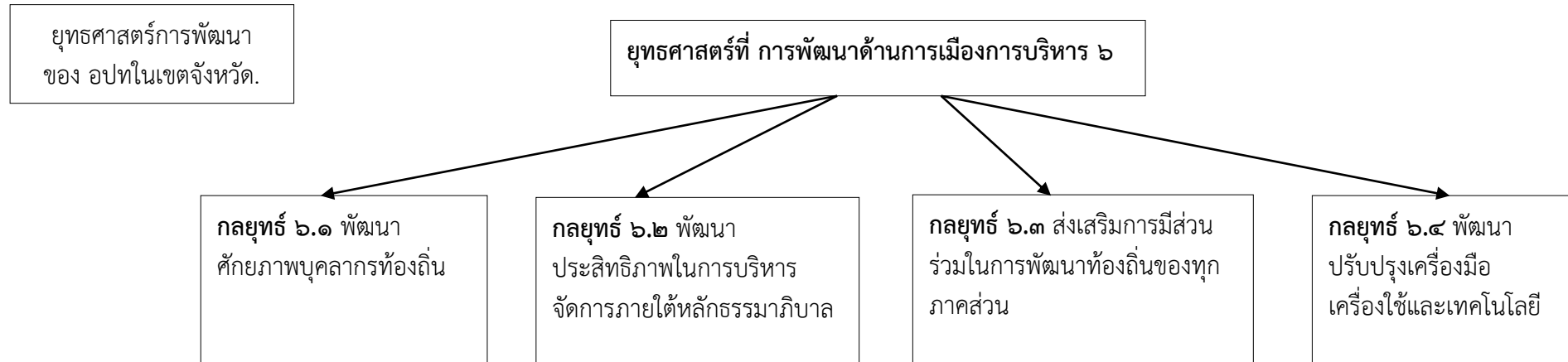
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

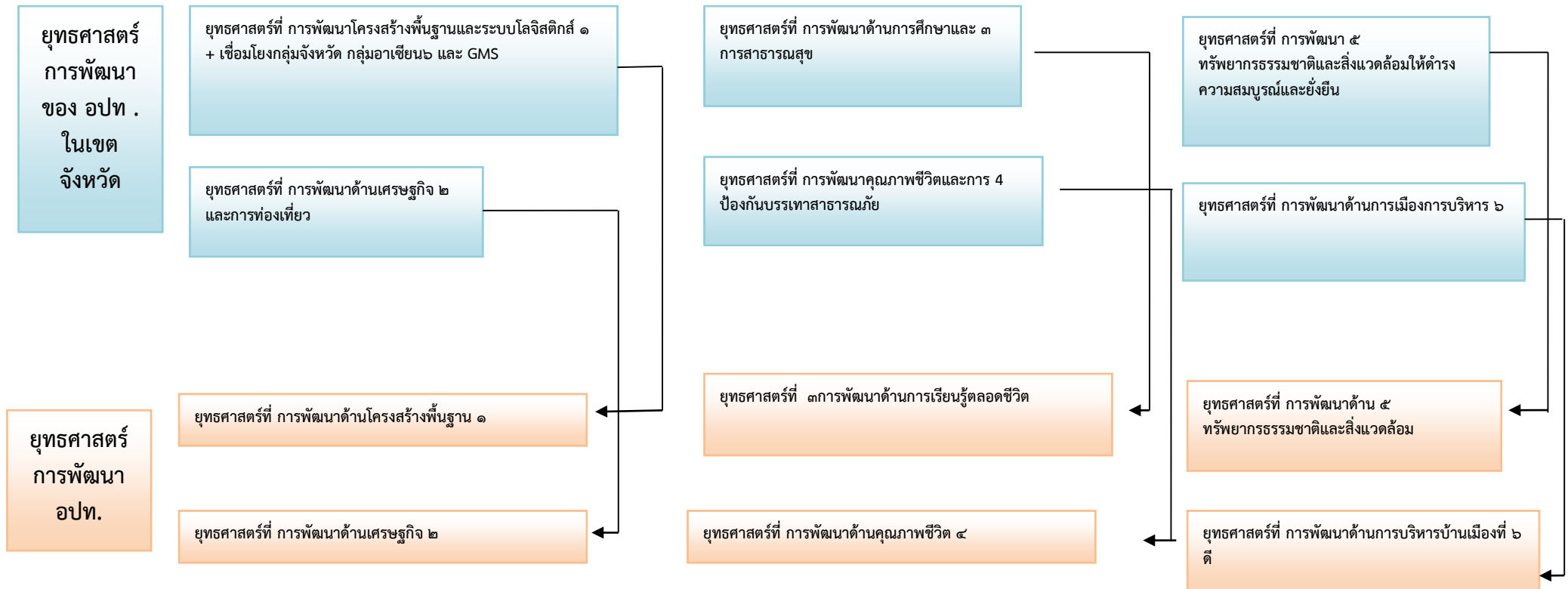
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

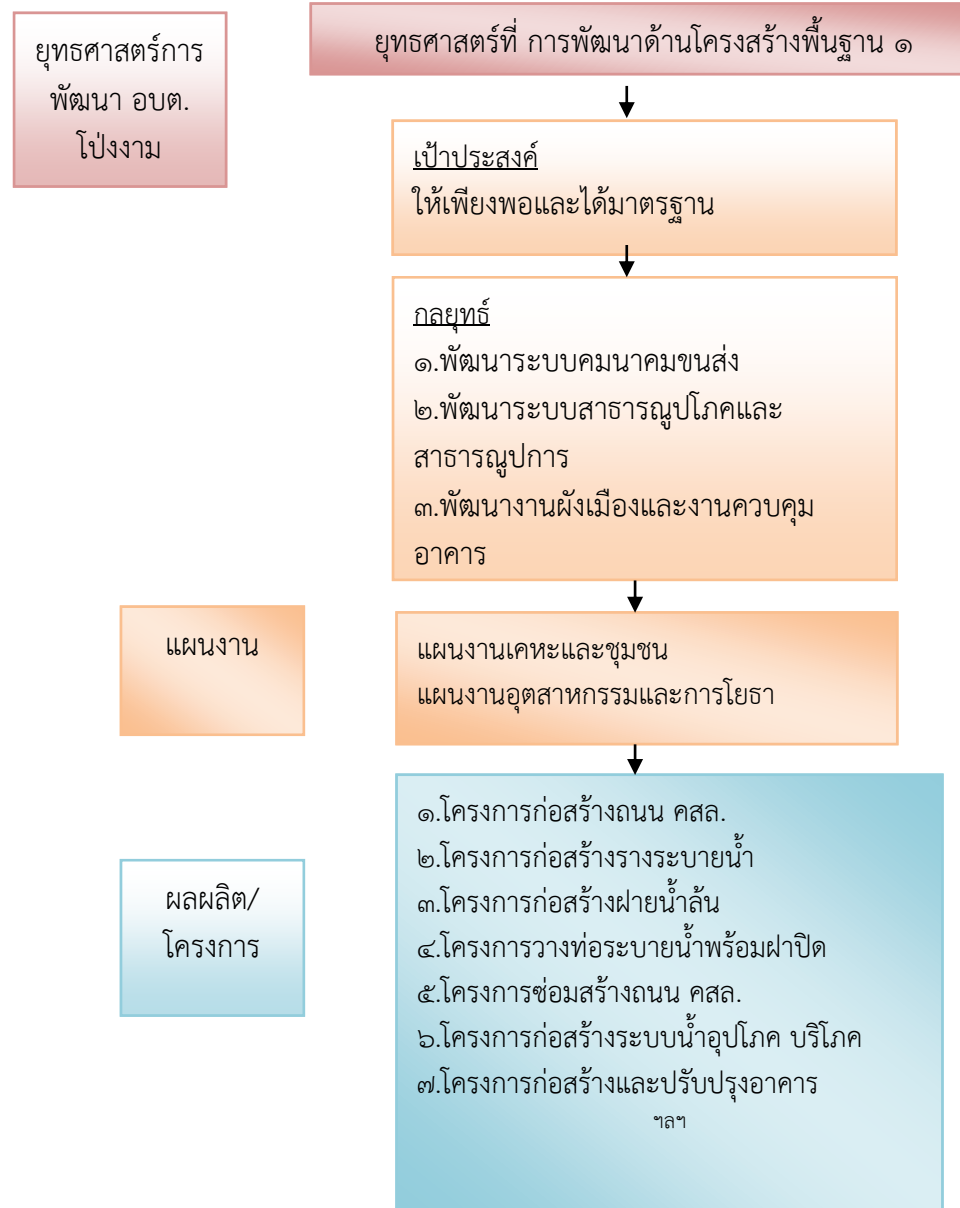

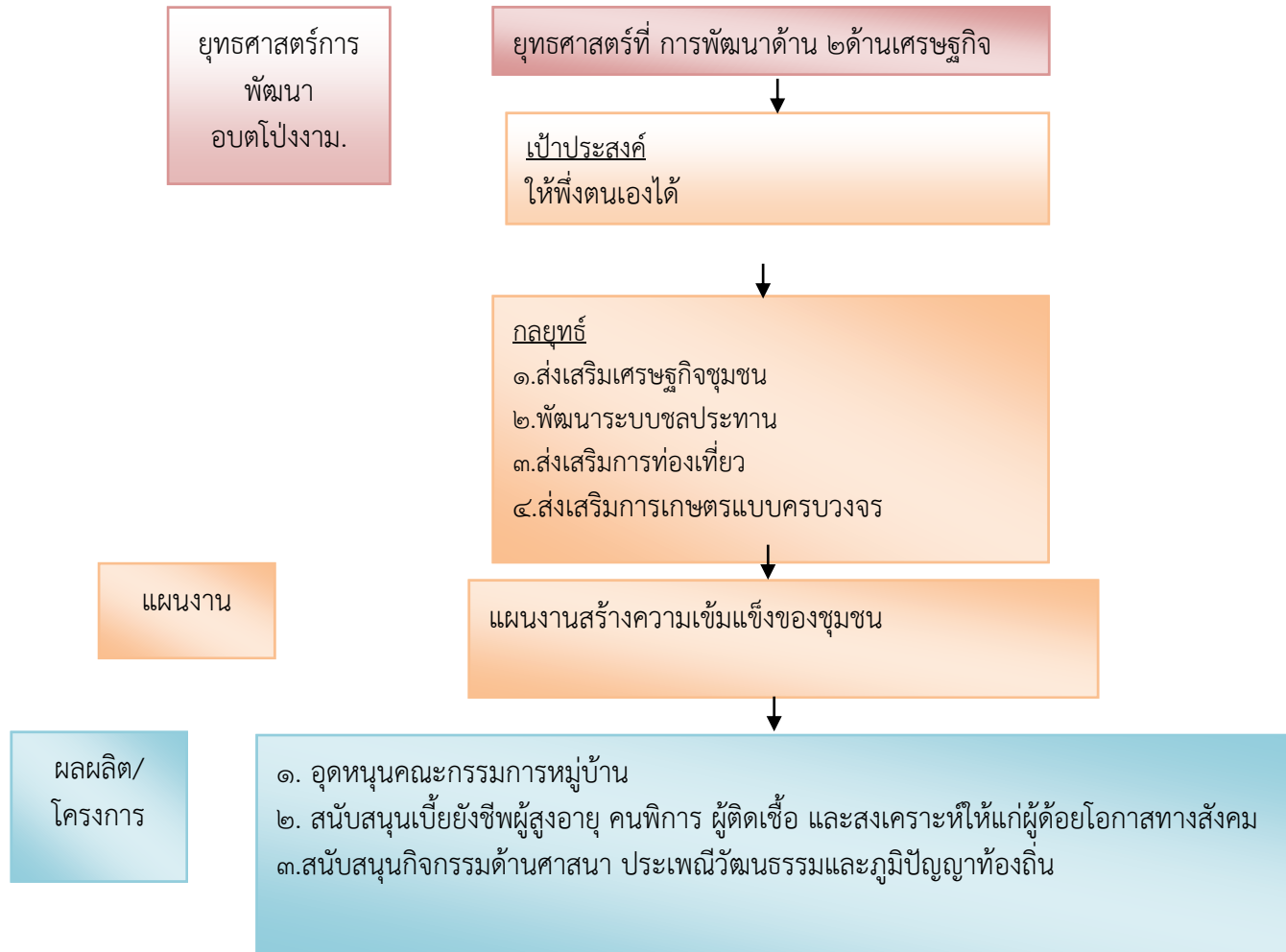
ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด และแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด

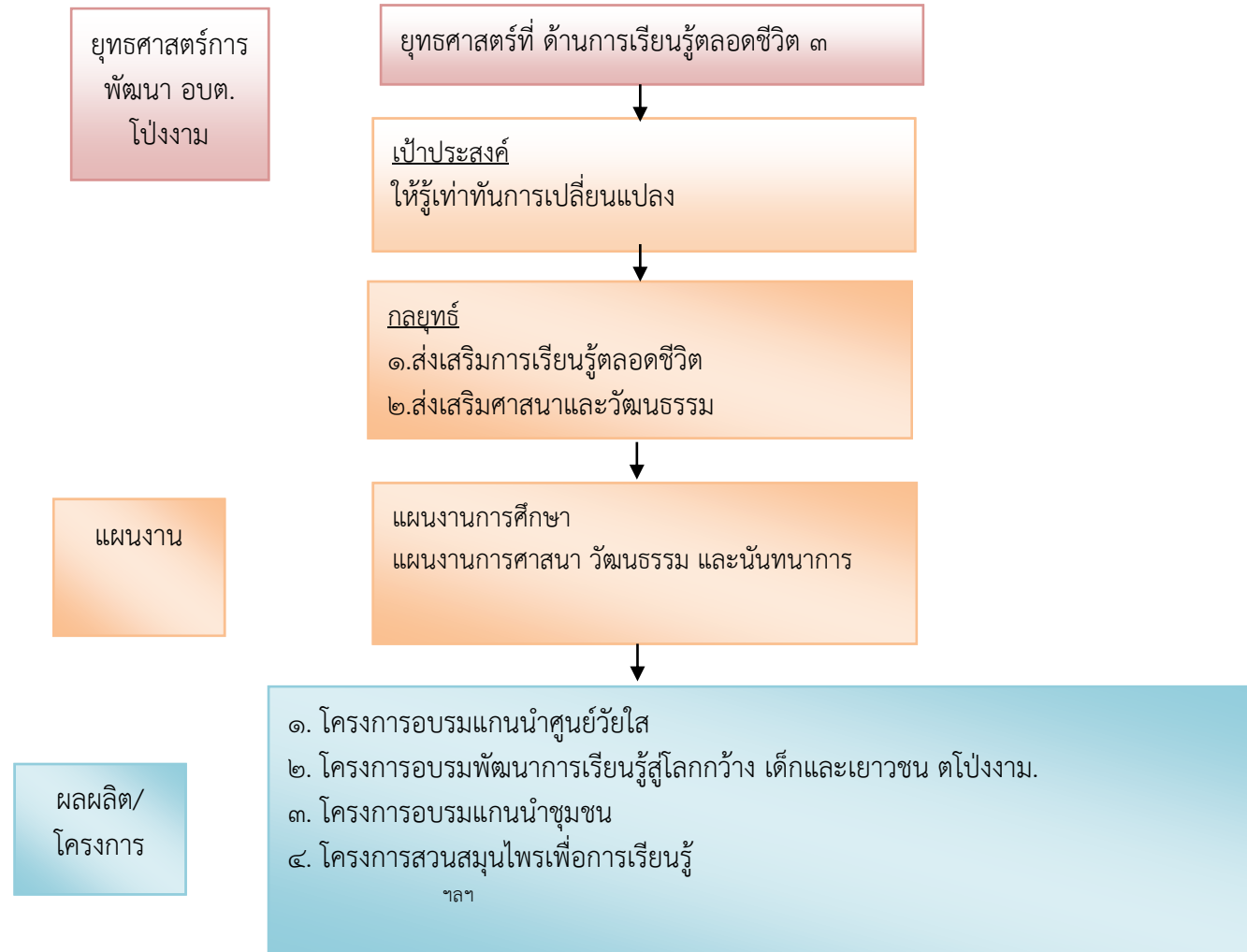

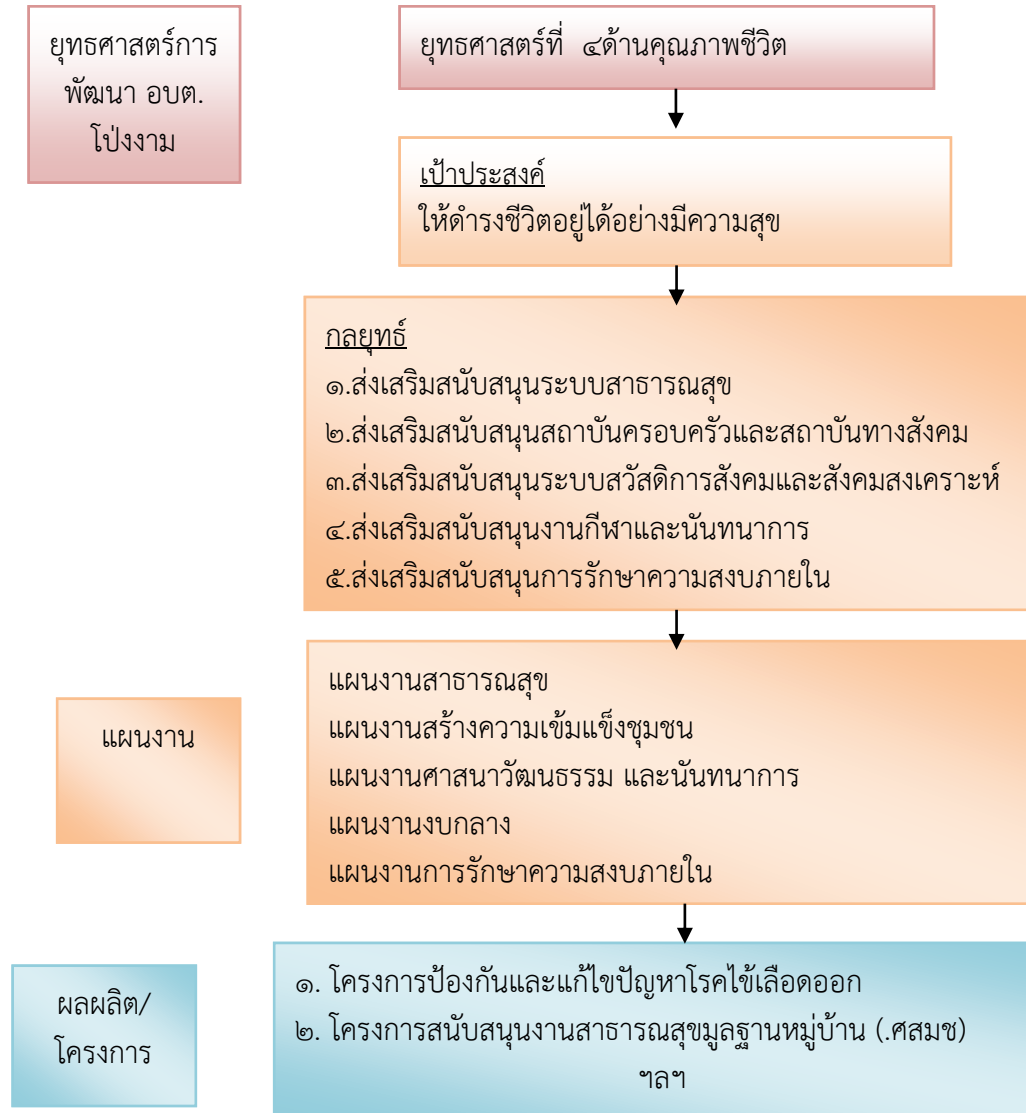
โครงสร้างเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อปท.ในเขตจังหวัด กับ แผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี อบต.โป่งงาม (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

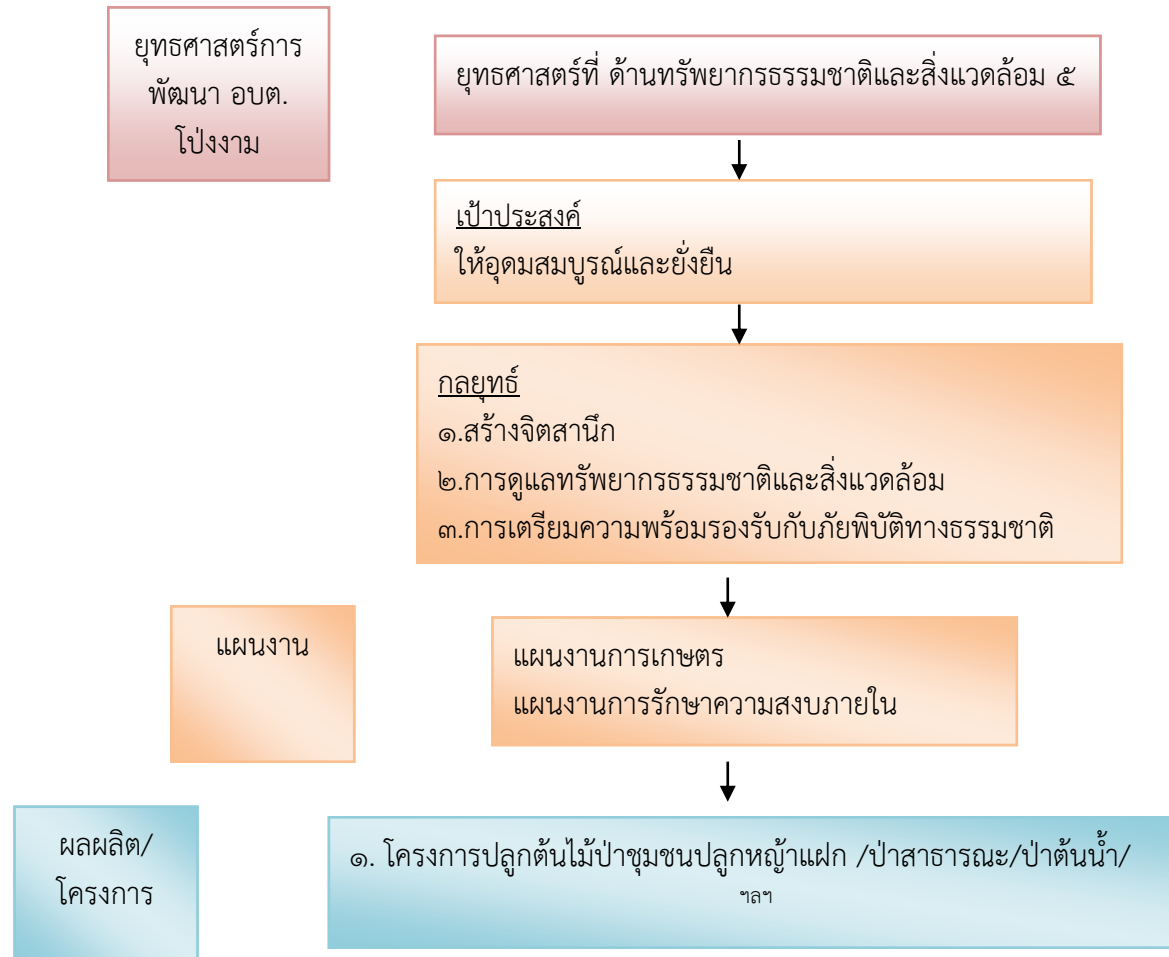

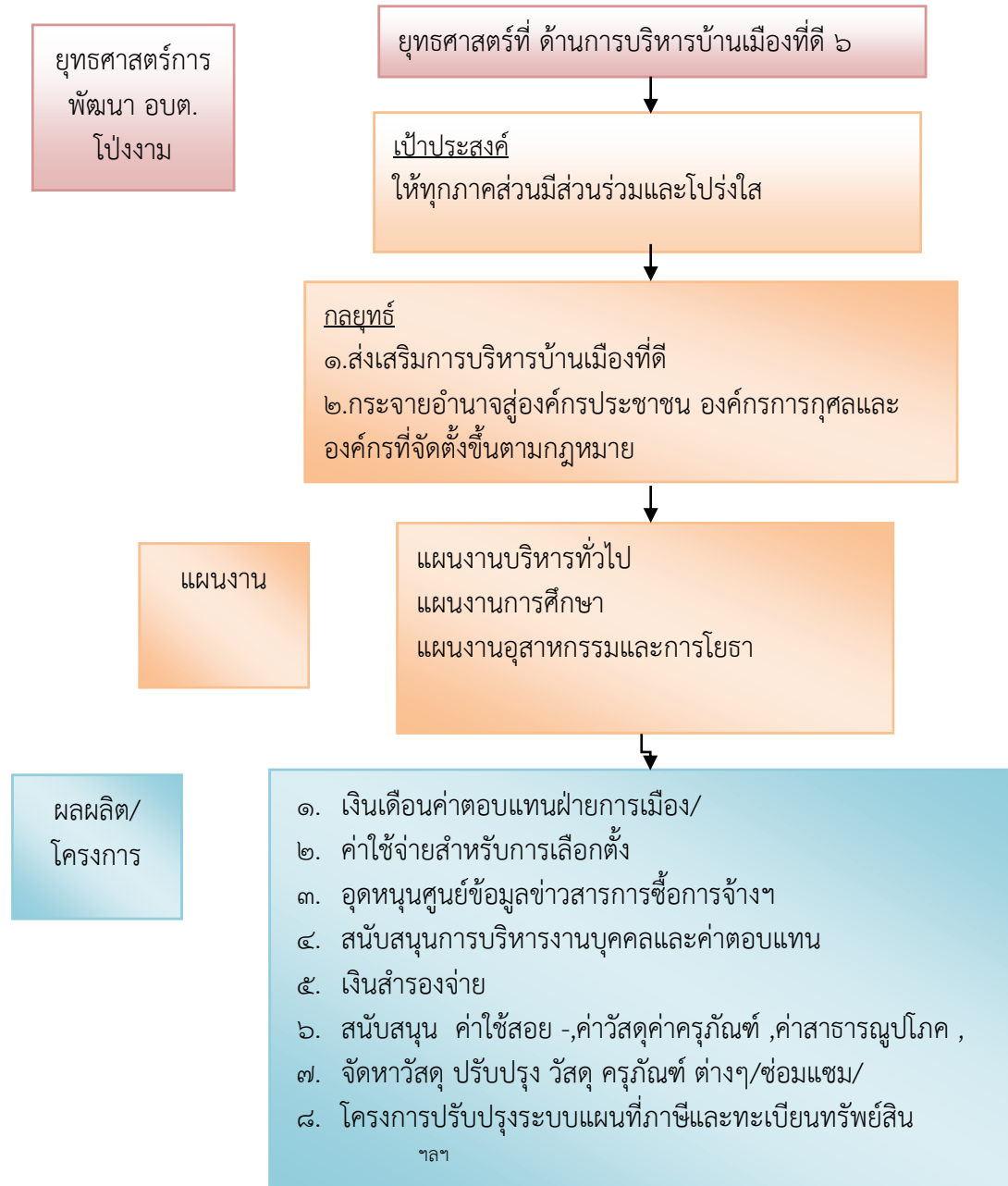

ตารางยุทธศาสตร์ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	แผนเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	แผนยุทธศาสตร์ จังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์ อปท. (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
๑. ด้านความมั่นคง	หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ
๒. ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและด้านการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ
๓. ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน	หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

(ต่อ)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	แผนเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	แผนยุทธศาสตร์ จังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ในเขตจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์ อปท. (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
๔. ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและเท่า เทียมกันทางสังคม	หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจน ข้ามรุ่นลดลงและมีความคุ้มครอง ทางสังคมที่เพียงพอ	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมใน การพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้าน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อ เป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้าง มูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์โดยดำรงฐาน วัฒนธรรมล้านนา ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ด้าน การค้า การลงทุน การบริการ และโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนา คุณภาพชีวิตและความมั่นคง เพื่อส่งเสริมสังคมสร้างสรรค์	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและระบบ คมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและการป้องกันบรรเทาสา ธารณภัย ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมบูรณ์และยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้าน การเมืองการปกครองและการ บริหาร	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การ พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การ พัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การ พัฒนาคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การ พัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การ พัฒนาการบริหาร บ้านเมืองที่ดี
๕. ด้านการสร้างการ เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และ เมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจ หมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลด ความเสี่ยงและผลกระทบจากภัย ธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้าน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสุขภาพ เพื่อ เป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดำรงฐาน ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่ม จังหวัดสีเขียว	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้ดำรงความ สมบูรณ์และยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนา คุณภาพชีวิตและความมั่นคง เพื่อส่งเสริมสังคมสร้างสรรค์	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและระบบ คมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและการป้องกันบรรเทาสา ธารณภัย ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมบูรณ์และยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การ พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การ พัฒนาคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การ พัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

(ต่อ)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	แผนเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	แผนยุทธศาสตร์ จังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ยุทธศาสตร์ อปท. (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
๖. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุน และยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของโลก หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า การเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและด้านการท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการค้า การลงทุน การบริการ และโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงเพื่อส่งเสริมสังคมสร้างสรรค์	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๑.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๑.๑ วิเคราะห์ SWOT ในมิติด้านบุคลากรและทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ (Man)

จุดแข็ง(Strengths)	จุดอ่อน(Weaknesses)
๑. อัตรากำลังคนทำงานในองค์กรมีจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีรายได้เทียบเท่ากัน ๒. ประชากรมีประมาณหนึ่งหมื่นกว่าคนถือเป็นจำนวนที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกินไปทำให้สามารถให้บริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง ๓. มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งในพื้นที่หลายกลุ่ม เช่น กลุ่มกลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มผู้สูงอายุชมรมร่มโพธิ์ทอง ฯลฯ	๑. ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลที่มีมากเกินงาน เช่น การจ้างงาน ๓. ปัญหาการไร้สัญชาติของ เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโป่งงาม ๔. มีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาโรคติดต่อเพราะเป็นตำบลที่อยู่ติดชายแดน ๕. มีความเสี่ยงในปัญหายาเสพติดในพื้นที่
โอกาส(Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีการเพิ่มเติม อัตราครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑. กรมส่งเสริมจัดสรรตำแหน่งอัตราครูได้ไม่ครบจำนวนตามความต้องการ
ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์	ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์
๑. จำนวนบุคลากรมากทำให้ได้เปรียบองค์กรอื่นในการจัดทำโครงการ กิจกรรมต่างๆ	๑. จะมีวิธีการลดจำนวนบุคลากรเพื่อประหยัดงบประมาณอย่างไร ๒. การลดจำนวนบุคลากรลงแต่เสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มากขึ้นได้อย่างไร

๑.๑.๒ วิเคราะห์ SWOT ในมิติด้านการเงิน (Money)

จุดแข็ง(Strengths)	จุดอ่อน(Weaknesses)
๑. ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญระบบ e-laas หลายคน	๑. ปัญหาด้านระบบบัญชี การเงิน คดีความต่างๆในอดีตมีจำนวนมาก จนทำให้หน่วยตรวจสอบ เช่น สตง.มองว่าเป็นองค์กรที่มีความเสี่ยงด้านการเงิน ๒. วัฒนธรรมการจัดสรรงบประมาณแบบเอาหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ ไม่ได้นำเอาปัญหาและความต้องการเป็นเกณฑ์
โอกาส(Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. ได้รับสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการจัดกิจกรรมด้านการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ	๑. รัฐจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่นค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับภารกิจ และส่วนใหญ่เป็นเงินผ่าน เช่น งบอาหารกลางวัน เบี้ยผู้สูงอายุ ผู้พิการ เอดส์ งบสาธารณสุขมูลฐาน
ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์	ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์
๑. การดำเนินงานด้านสังคม สวัสดิการ และสังคมสงเคราะห์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหลายหน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้ประหยัดงบประมาณในด้านนี้ สามารถนำงบประมาณไปเสริมในด้านอื่นๆที่ยังเป็นจุดอ่อน	๑. จะมีวิธีการใดที่จะสามารถปรับงบประมาณสู่ระบบงบประมาณสมดุล ๒. จะมีวิธีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณได้อย่างไร

๑.๑.๕ วิเคราะห์ SWOT ในมิติด้านบริบทของพื้นที่ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง(Strengths)	จุดอ่อน(Weaknesses)
๑. มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ วัดพระสาน โรงงานกระดาษสาจินนารักษ์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ได้แก่ บ้านสวนอ้อยคำโฮมสเตย์	๑. มีปัญหาโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น ๒. บางพื้นที่ในตำบลโป่งงาม มีปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ฯลฯ ๓. ขาดงบประมาณในการสนับสนุนด้านแหล่งท่องเที่ยว
โอกาส(Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. การเข้าสู่ AEC จะทำให้มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น สร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่	๑. มีถนนหลายสายในพื้นที่ที่เป็นทรัพย์สินของหน่วยงานอื่น เช่น กรมทางหลวงชนบท องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับถนนได้รับการแก้ไขที่ล่าช้า ๒. ราชการส่วนกลางถ่ายโอนภารกิจมาให้ท้องถิ่นแต่ไม่ถ่ายโอนงบประมาณให้ท้องถิ่นเพื่อเป็นค่าบริหารจัดการ
ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์	ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์
๑.ทำเลที่ตั้งของตำบลมีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นมาก	๑. การทำอย่างไรเพื่อบริหารจัดการกับปัญหาค้นไรรีสถานะทางทะเบียน ยาเสพติด ฯลฯ ๒. วางนโยบายไม่รับถ่ายโอนภารกิจที่ไม่พร้อมจะดำเนินการ

การบริหารความเสี่ยงเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

สภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนนวัตกรรมที่เกิดขึ้นมากมาย ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐ เอกชน ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้องค์กรส่วนใหญ่ต้องมีการปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและตลอดเวลาเพื่อที่จะทำให้องค์กรดำเนินการตามวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่ทำให้้องค์กรมีการวางแผนป้องกันและรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นายก องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงาน จึงมีนโยบายให้ความสำคัญของการนำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีภูมิคุ้มกันต่อสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพราะระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยในเรื่องของการวิเคราะห์และคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน การวางแผน ป้องกัน ตลอดจนหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลให้ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานดีขึ้นการพัฒนาตามวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม เติบโตอย่างมีทิศทางที่มั่นคงเหมาะสม ดังนั้น การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเสี่ยง ทั้งปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้งในส่วนที่คาดว่าจะเป็โอกาสหรือจุดแข็ง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนที่คาดว่าจะเป็ความเสี่ยงหรือภัยคุกคามหรือจุดอ่อนที่ต้องพึงระวังและแก้ไขต่อไปนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นการจัดทำอย่างมีส่วนร่วม เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยมีการทบทวนสภาพปัจจุบัน ภารกิจงาน และสภาพความเป็นไปของชุมชน และภาพความสำเร็จที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงจากหลากหลายแหล่ง และผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมของปัจจัยสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีผลต่อความเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ให้มีประสิทธิภาพ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

๒. เพื่อให้ได้ทราบถึงวิธีการ/แนวทางในการระบุปัจจัยเสี่ยงในระดับงาน/กิจกรรม/โครงการ และระดับองค์กร โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิด การจัดทำแผนและการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในในระดับหน่วยงานย่อย และระดับองค์กร รวมทั้งสามารถยกระดับการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

๔. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อมุ่งให้เกิดการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป

๕. เพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจ/งาน/โครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงานสามารถป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในสถานะที่ควบคุมได้หรือหมดไป ลดผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน และทำให้ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

๖. เพื่อให้เกิดความตื่นตัวและใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ในการดำเนินงานทุกระดับ

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยง จะช่วยให้ผู้บริหารตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมาย และภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

๓. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินงาน เป้าประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๔. ช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๕. ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรในการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

บทที่ ๒

วัฒนธรรมองค์กรและโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามจึงได้มีการประกาศเจตจำนงสุจริตด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

ดังนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายบทบัญญัติของกฎหมาย และประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานเห็นควรนำการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือและกรอบแนวทางในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน เพื่อรักษาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามจึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. ให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงโดยส่งเสริมให้พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม

๒. ให้หัวหน้าสำนัก/กอง องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามและผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชามีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงานที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำการควบคุมภายในไปปฏิบัติ และปรับปรุงรวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓. ส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ด้านความเสี่ยง สามารถประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงเพื่อปลูกฝังเป็นวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงให้แก่พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามทุกคนให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นผู้สอบทานหรือประเมินผลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม อย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ความมั่นใจว่าหน่วยรับตรวจในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๕. ให้มีการรายงานสรุปผลความสำเร็จการดำเนินการในการบริหารความเสี่ยง และการติดตามระบบการควบคุมภายในเสนอผู้บริหารทราบ เมื่อสิ้นปีงบประมาณภายใน ๙๐ วัน เพื่อรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบ หนังสือสั่งการกำหนดต่อไป

๖. ให้มีการเผยแพร่ แจ้งเวียนแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการไปในทิศทางเดียวกัน

การสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง

นอกจากนโยบายการบริหารความเสี่ยงข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง เพิ่มเติมขึ้นในการสนับสนุนและส่งเสริมให้การดำเนินงานในทุกส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม นำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ให้บุคลากรทุกระดับรับทราบ และสร้างความเข้าใจยุทธศาสตร์ พันธกิจของหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ของตนต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

๒. ให้มีการถ่ายทอดตัวชี้วัดของหน่วยงาน สู่ระดับสำนัก/กอง และระดับบุคคล

๓. ให้มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในเรื่องแผนงาน/โครงการไปยังบุคลากรในทุกระดับที่รับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำไปสู่การปฏิบัติ

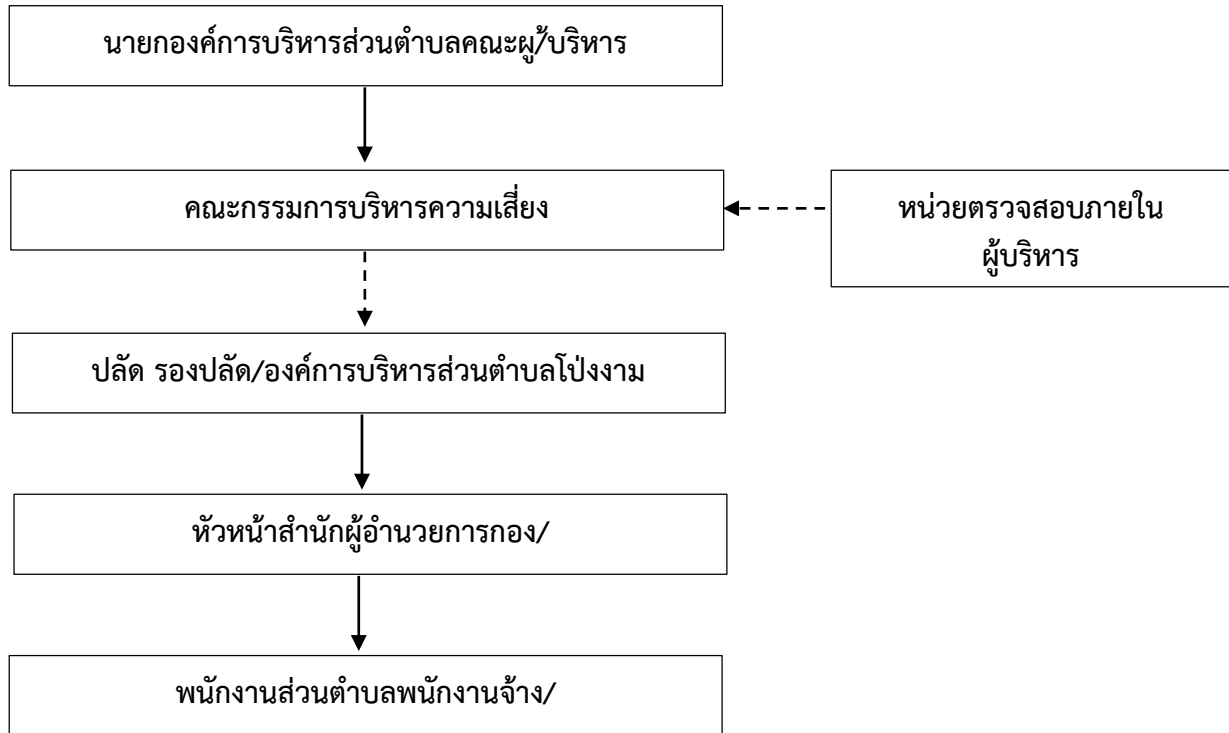
๔. ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ให้คำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากรในด้านต่างๆ รวมทั้งมีการกำหนดตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการ ตลอดจนมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต

๕. ให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและนำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยง สำหรับแผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน/โครงการ เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงและแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง จะช่วยในเรื่องของการวิเคราะห์และคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ช่วยในการจัดลำดับ ความสำคัญของการดำเนินงาน การวางแผนป้องกัน ตลอดจนหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการตัดสินใจโดยแนวทางการสร้างวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ให้ดำเนินการด้วยการผนวกหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในเข้าไปในกระบวนการทำงานหลัก ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและสื่อสารให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรในที่สุด

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง ตลอดจนถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามไว้ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ แสดงโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

หมายเหตุ _____ หมายถึง เส้นทางคำสั่งการ
 - - - - - หมายถึง เส้นทางการให้คำแนะนำ/ปรึกษา

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม มีนโยบายกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ และมีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	หน้าที่และความรับผิดชอบ
๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล/คณะผู้บริหาร	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยง ๒. กำกับนโยบายและให้ทำเสนอแนะการบริหารความเสี่ยง
๒. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	๑. กำหนดแนวทางการดำเนินงานและถ่ายทอดการบริหารความเสี่ยง ลงสู่หน่วยงาน ๓. ควบคุม ติดตาม การดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง เพื่อลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในสถานะที่ควบคุมได้หรือหมดไป ๔. ติดตามและรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรายงานต่อ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. หน่วยตรวจสอบภายใน	๑. ให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ๒. สอบทานและประเมินประสิทธิภาพกระบวนการบริหารความเสี่ยง ของหน่วยงานและรายงานให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ ๓. ติดตามการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้เกิด กระบวนการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๔. ปลัดเทศบาล/รองปลัดเทศบาล	๑. สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ๒. กำหนดแนวทางการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๓. ควบคุม ติดตามการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง ๔. ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของ หน่วยงาน
๕. หัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง	๑. ประเมินขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กองตามนโยบาย และคู่มือของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงลงสู่การปฏิบัติ ๒. ควบคุมและประสานงานการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง ของบุคลากรในหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด ๓. ร่วมวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยเพื่อจัดทำแผน การบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานและประสานงานดำเนินการ ตามแผนการบริหารความเสี่ยงในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	หน้าที่และความรับผิดชอบ
๕. หัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง (ต่อ)	๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยและระดับหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายงานเสนอและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ๕. นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และหน่วยตรวจสอบภายใน มาวิเคราะห์ ปรับแผนและ แนวทางการบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป
๖. พนักงานส่วนตำบล	๑. นำโยบายการบริหารความเสี่ยงสู่การปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม ๒. วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผน ความเสี่ยงระดับงาน/กิจกรรม/โครงการ ๓. ดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง ๔. จัดทำแบบประเมินความเสี่ยงเสนอหัวหน้าสำนัก/ ผู้อำนวยการกองเพื่อรวบรวมประเมินในระดับหน่วยงานย่อยต่อไป ๕. นำข้อเสนอแนะจากหัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และหน่วยตรวจสอบ ภายในมาวิเคราะห์ ปรับแผนและแนวทางการบริหาร ความเสี่ยงในปีถัดไป

บทที่ ๓

แนวทางและหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) ตามนิยามของ COSO ERM ๒๐๑๗ หมายถึง ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตแล้วส่งผลต่อการบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ซึ่ง ถ้าวัตถุประสงค์ทางธุรกิจถูกตั้งขึ้นมาบนพื้นฐานที่ต่างจากความเป็นจริงมาก ความเสี่ยงที่องค์กรต้อง เผชิญก็จะสูงขึ้น ความเสี่ยงมี ๓ ความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. เหตุการณ์ (Event) เหตุการณ์ทั่วไปที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางบวกเรียกว่า โอกาส เช่น นโยบายการลดอัตราภาษีของกรมสรรพากร นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล เป็นต้น หรือเหตุการณ์ที่เป็นไปในทางลบที่ เรียกว่า ความเสี่ยง เช่น ความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การมีคู่แข่งรายใหม่เข้ามาในตลาด ซึ่งการ พิจารณาเหตุการณ์ควรพิจารณาทั้งความเสี่ยงและโอกาสเพื่อรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมเพราะ เหตุการณ์ที่ไม่ได้ระบุจะไม่ถูกนำไปบริหารจัดการซึ่งอาจทำให้องค์กรได้รับความเสียหายได้

๒. ความไม่แน่นอน (Uncertainty) สถานการณ์ในอนาคต ที่ไม่สามารถรู้ได้ว่า จะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือเกิดขึ้นอย่างไร การคาดคะเนสถานการณ์ควรคาดคะเนสถานการณ์และผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นกับกิจการ

๓. ความรุนแรง (Severity) การประเมินว่าสถานการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อย เพียงใดและถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบกับกิจการรุนแรงระดับไหน เพื่อกำหนดมาตรการในการรับมือกับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม (COSO, ๒๐๑๗) การบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management)

ตามแนวคิด ของ COSO ERM ๒๐๑๗ หมายถึง วัฒนธรรม ความสามารถ และการปฏิบัติ

บูรณาการร่วมกับการ กำหนดกลยุทธ์และผลการดำเนินงาน ที่องค์กรต่างๆต้องใช้ในการบริหารจัดการกับความเสี่ยง เพื่อสร้าง ดำรงอยู่ และตระหนักถึงการเพิ่มคุณค่า

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงานการเงินและการบริการ ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

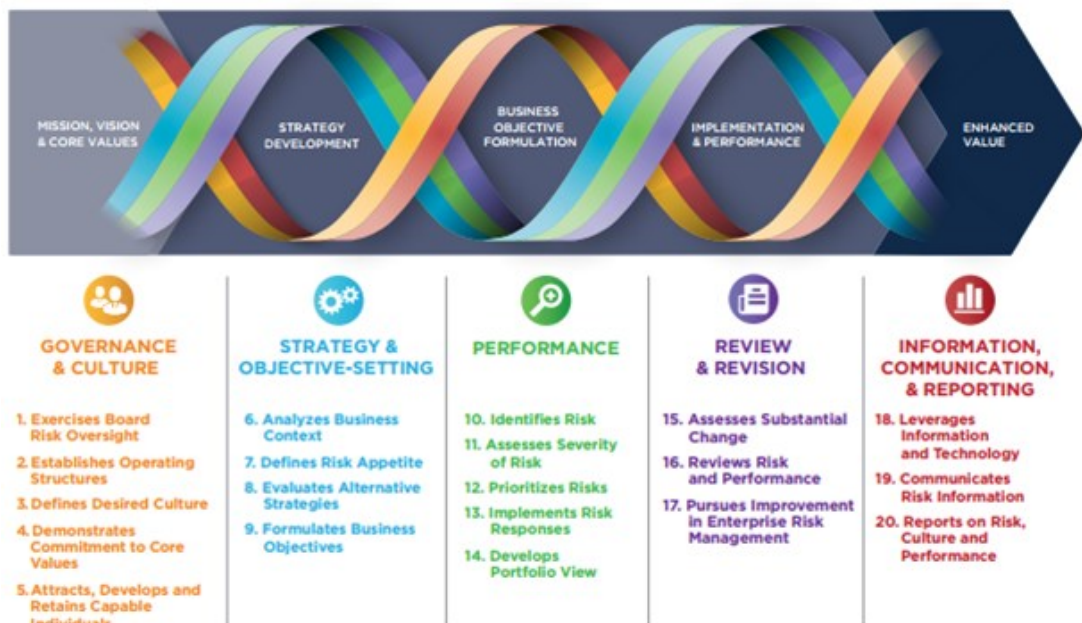
ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไมทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) เมื่อทำการประเมินแล้ว ทำให้ทราบระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึงกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการ ให้โอกาส ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ซึ่งการจัดการความเสี่ยง อาจแบ่งโดยสรุปได้เป็น ๔ แนวทางหลัก คือ การยอมรับ การลด/ควบคุม การยกเลิก และการโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงการควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทางหรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ การควบคุมเพื่อการป้องกัน การควบคุมเพื่อให้ตรวจสอบ การควบคุมโดยการชี้แนะ และการควบคุมเพื่อการแก้ไข

แนวคิดและกรอบการบริหารความเสี่ยง

ในการประชุมเพื่อวางแผนการบริหารความเสี่ยงประจำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๓ กันยายนพ.ศ. ๒๕๖๓ คณะบริหารความเสี่ยงฯ ได้พิจารณาปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการบริหารความเสี่ยงจากเดิมเป็นไปตามมาตรฐาน COSO Enterprise Risk Management- Integrated Framework ๒๐๐๔ เปลี่ยนเป็นมาตรฐาน COSO Enterprise Risk Management- Integrated Framework ๒๐๑๗ เพื่อให้มีเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมั่น ที่เป็นปัจจุบัน ในการบรรลุวัตถุประสงค์ ๔ ด้าน โดยมีองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยง ๕ องค์ประกอบ ๒๐ หลักการ ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ แผนภาพแสดงการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO – ERM ๒๐๑๗

แนวคิด COSO - ERM ๒๐๑๗ เป็นการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของกระบวนการใหม่ให้มีความละเอียดชัดเจนขึ้นจากเดิมมีเฉพาะ ๘ องค์ประกอบ พัฒนาเป็น ๕ องค์ประกอบ ๒๐ หลักการและปรับจากลูกเต๋า มาเป็นรูปเกลียว และจัดองค์ประกอบเป็น ๕ เส้นเกลียวที่มีความสัมพันธ์กัน โดยแบ่งเส้นเกลียวเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรก เส้นเกลียว ๓ เส้นคือ เส้นเกลียวสีฟ้า (การกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจ) เส้นเกลียวสีเขียว (ผลการดำเนินงาน) และเส้นเกลียวสีม่วง (การทบทวนและการปรับปรุงแก้ไข) เส้นเกลียว ๓ เส้นนี้ถือเป็นกระบวนการทั่วไปที่เกิดขึ้นในองค์กร กลุ่มที่ ๒ คือเส้น

เก็ลยวสีเลื่อง (การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กร) และเส้นเก็ลยวสีแดง (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงานผล) แสดงถึงองค์ประกอบพื้นฐานซึ่งสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงภายในขององค์กร ๒ กลุ่มนี้จะมีความสัมพันธ์ครอบคลุมตั้งแต่การกำกับดูแลไปจนถึงการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง

หลักการในการบริหารความเสี่ยง ๕ องค์ประกอบ ๒๐ หลักการตามแนวคิด COSO-ERM ๒๐๑๗ ประกอบไปด้วย

หลักการสำคัญที่ ๑ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)

การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กรเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบทั้งหมดในการบริหารความเสี่ยงเนื่องจากการกำกับดูแลกิจการจะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางขององค์กรในการให้ความสำคัญ และสร้างความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กรจะเกี่ยวข้องกับความนิยม ทางจริยธรรม พฤติกรรมที่พึงประสงค์และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งจะสะท้อนผ่านการตัดสินใจต่างๆ องค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. จัดตั้งคณะกรรมการดูแลความเสี่ยง (Exercises Board Risk Oversight) คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ต่างๆ รวมถึงกำกับ ดูแลกิจการเช่น คณะกรรมการควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยง มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการกำกับการบริหารความเสี่ยงมีความเป็นอิสระ หลีกเลียงความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น

๒. จัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงาน (Establishes Operating Structures) องค์กรควรจัดตั้งโครงสร้างการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทาง ธุรกิจ เช่น มีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานและสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม มีโครงสร้างในการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับกลยุทธ์

๓. ระบุวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ (Defines Desired Culture) องค์กรควรระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ต้องการ คณะกรรมการบริหารและฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดวัฒนธรรมองค์กรทั้งสำหรับองค์กรในภาพรวมและ สำหรับบุคลากรภายใต้วัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กรเกิดขึ้นจาก หลายปัจจัย ปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ ระดับการใช้วิจารณ์ญาณ ความ เป็นอิสระในการตัดสินใจของ พนักงาน การสื่อสารระหว่างพนักงานและผู้จัดการ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ต่างๆ แผนผังทางกายภาพ ของสถานที่ปฏิบัติงานและระบบค่าตอบแทน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ข้อกำหนดด้านกฎหมาย ความคาดหวังของลูกค้า นักลงทุน และองค์ประกอบอื่นๆ

๔. แสดงความมุ่งมั่นในค่านิยมหลัก (Demonstrates Commitment to Core Values) องค์กรควรแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามค่านิยมหลักขององค์กร เช่น ยึดถือ การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร การปฏิบัติตามภาระรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด การสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองการกำหนดให้มีการสื่อสารที่เหมาะสม

๕. จูงใจ พัฒนา และรักษามูลค่าที่มีความสามารถ (Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals) องค์กรควรมุ่งมั่นในการสนับสนุนการสร้างทรัพยากรบุคคลควบคู่ไปกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ฝึกอบรมบุคลากรในด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมความสามารถของ พนักงาน สร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนอื่นๆ อย่างเหมาะสมสำหรับตำแหน่งงานในทุกระดับ

หลักการสำคัญที่ ๒ กลยุทธ์และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)

การบริหารความเสี่ยงสามารถบูรณาการเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรได้ผ่านกระบวนการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยองค์กรควรกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้สอดคล้องกับการกำหนดกลยุทธ์นอกจากนั้น วัตถุประสงค์ขององค์กร จะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางปฏิบัติตามกล ยุทธ์รวมถึงการดำเนินงานทั่วไปและปัจจัยที่องค์กรให้ความสำคัญและจะเป็นพื้นฐาน ในการระบุประเมิน และการตอบสนองต่อความเสี่ยงมี ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๖. วิเคราะห์ธุรกิจ (Analyzes Business Context) องค์กรควรพิจารณาถึงผลกระทบจากการบริหารขององค์กรที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เช่น การเข้าใจบริบทขององค์กร การคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ภายนอกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗. ระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Defines Risk Appetite) องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อสร้าง รักษา และส่งเสริมความตระหนักถึง ค่านิยม เช่น มีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และสื่อสารความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้ชัดเจน ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัวหรือเป็นมาตรฐานที่จะใช้ได้กับทุกองค์กร ผู้บริหารเป็นผู้เลือกความเสี่ยงที่ยอมรับได้ภายใต้บริบทขององค์กรที่ต่างกันในแต่ละองค์กร

๘. ประเมินกลยุทธ์ (Evaluates Alternative Strategies) องค์กรควรประเมินเพื่อค้นหากลยุทธ์ทางเลือกและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อไปได้ ความเสี่ยงขององค์กร เช่น การวิเคราะห์ SWOT การประเมินมูลค่า การคาดการณ์รายได้ การวิเคราะห์ คู่แข่ง และการวิเคราะห์สถานการณ์กลยุทธ์ต้องสนับสนุนพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงสอดคล้องกับ ค่านิยมหลักและเสี่ยงที่ยอมรับได้

๙. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร (Formulates Business Objectives) ในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรควรพิจารณาความเสี่ยงในระดับต่างๆ ซึ่ง สอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ควบคู่ไปด้วย เช่น การกำหนดค่าความเบี่ยงเบนของความเสี่ยงจากผล การดำเนินงานซึ่งยังคงอยู่ในช่วงความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หลักการสำคัญที่ ๓ ผลการดำเนินงาน (Performance)

เริ่มจากการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงตามโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และพิจารณาความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ จากนั้นองค์กรจะเลือกตอบสนองต่อความเสี่ยงด้วยวิธีต่างๆ รวมถึงพิจารณาปริมาณความเสี่ยงในภาพรวมและตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซึ่ง จะพัฒนามุมมองในภาพรวมเกี่ยวกับปริมาณความเสี่ยงที่องค์กรอาจเผชิญในการบรรลุเป้าหมายกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรในระดับองค์กร มี ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๑๐. ระบุความเสี่ยง (Identifies Risk) องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ความเสี่ยงด้านลูกค้า ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ความเสี่ยงทั้งหมดจะเก็บไว้ในโปรไฟล์ความเสี่ยง เพื่อนำไปจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นต่อไป

๑๑. ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Assesses Severity of Risk) องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยนั้นมีโอกาส ที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด

๑๒. จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง (Prioritizes Risks) องค์กรควรคำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Exposure) จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาคัดเลือกวิธีตอบสนองต่อความเสี่ยงต่างๆ การคำนวณระดับความเสี่ยงเท่ากับผลคูณของคะแนนระหว่างโอกาสที่จะเกิดกับความเสียหายเพื่อจัดลำดับความสำคัญและใช้ ในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงใดควรเร่งจัดการก่อน

๑๓. ดำเนินการตอบสนองต่อความเสี่ยง (Implements Risk Responses) องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมี โอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดและหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด

๑๔. พัฒนารอบความเสี่ยงในภาพรวม (Develops Portfolio View) องค์กรควรพัฒนาและประเมินความเสี่ยงในภาพรวมของทั้งองค์กร เครื่องมือที่นิยมใช้ แสดงความเสี่ยงมีชื่อเรียกหลากหลายชื่อได้แก่ Risk Map หรือ Risk Matrix

หลักการสำคัญที่ ๔ การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)

องค์กรควรพิจารณากระบวนการบริหารความเสี่ยงอยู่เป็นระยะ โดยทบทวนความสามารถและ แนวทางการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาความสามารถและการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรว่าเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากน้อยเพียงใดและมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับ องค์กรได้แม้ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ มี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

๑๕. ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (Assesses Substantial Change) องค์กรควรระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกกิจการที่ อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรที่สำคัญ เช่น ผู้บริหารระดับสูงลาออกจากตำแหน่ง การควบรวมกิจการ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีหรือกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ

๑๖. ทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน (Reviews Risk and Performance) องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงพิจารณาทบทวนความเสี่ยง ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรมีผลการดำเนินงานตามเป้าหมายแล้วหรือไม่ องค์กรประเมินความเสี่ยงได้ แม่นยำหรือไม่องค์กรพิจารณาระดับความเสี่ยงได้เหมาะสมกับเป้าหมายหรือไม่ หรือมีความเสี่ยงอื่นใด ที่กำลังเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อ องค์กร

๑๗. มุ่งมั่นปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Pursues Improvement in Enterprise Risk Management) องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กรอยู่เสมอ โดยเฉพาะ

ช่วงเวลากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น การปรับโครงสร้างองค์กรหลังการประเมินผลการดำเนินงาน หรือการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารความเสี่ยง

หลักการสำคัญที่ ๕ สารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication, and Reporting) การสื่อสารเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการรวบรวมข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลที่จำเป็นจากทั่วทั้ง องค์กรผู้บริหารใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก ซึ่งข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวจะมาจากทั้ง ผู้บริหารและพนักงานในส่วนต่างๆ ขององค์กร เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยองค์กรจะ ใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูล เพื่อรวบรวม ประมวลผลและจัดการข้อมูลต่างๆ ที่สัมพันธ์ กับการบริหารความเสี่ยง จากนั้นองค์กรจึงรายงานข้อมูลความเสี่ยงวัฒนธรรมองค์กร และผลการดำเนินการได้มี ๓ องค์ประกอบดังนี้

๑๘. ยกระดับระบบสารสนเทศ (Leverages Information Systems) องค์กรควรจัดให้มีสารสนเทศ อย่างเพียงพอ เหมาะสมและทันต่อเวลา องค์กรอาจใช้ กระบวนการวิเคราะห์กลุ่มข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data

Analytics) เพื่อค้นหารูปแบบความสัมพันธ์ของ สิ่งเชื่อมโยงข้อมูลเข้าไว้ด้วยกันนำไปสู่การระบุและจัดการ ความเสี่ยงได้ดีขึ้น

๑๙. สื่อสารข้อมูลความเสี่ยง (Communicates Risk Information) องค์กรควรสื่อสารข้อมูลการบริหารความเสี่ยงองค์กรผ่านช่องทางการติดต่อต่างๆ ข้อมูลการสื่อสารทั้งระดับบนลงล่าง (Topdown Approach) และระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up Approach) การสื่อสารข้อมูลความเสี่ยงควรมีให้เพียงพอทั้ง ภายในและภายนอกองค์กร

๒๐. รายงานผลความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการดำเนินงาน (Reports on Risk, Culture, and Performance) องค์กรควรรายงานความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และผลการดำเนินงานในทุกระดับให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กรแม้จะมีการมอบหมายหน้าที่ด้านการรายงานผลให้หน่วยงานหรือบุคคลใดแล้วก็ตาม ผู้บริหารก็จะต้องมีหน้าที่กำกับดูแลด้วย

การจำแนกประเภทความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับ หน่วยงานจะถูกจำแนกประเภทความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์ของ COSO – ERM ๔ ด้านได้แก่

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) : เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผนการดำเนินงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อทิศทาง ภารกิจหลัก รวมทั้งการบรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย ซึ่งอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอก (เช่น การเมืองเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์ ผู้ใช้บริการ และอื่น ๆ) รวมทั้งปัจจัยภายใน (เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร การปรับรูปแบบการ ทำงาน) และรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) : เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรม ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และบุคลากร และรวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพและในการดำเนินงาน

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) : เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการ ควบคุมทางการเงิน การตัดสินใจทางการเงิน รวมทั้งการบริหารงบประมาณ โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจาก ปัจจัยภายใน (เช่น การจัดสรรงบประมาณ การจัดการสภาพคล่องของเงินทุน)หรือจากปัจจัยภายนอก (เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือการเกิดโรคโควิดที่เรพบเจอในปัจจุบัน) ซึ่ง ส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานขององค์กร

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) : เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่าง ๆ และรวมไปถึงกฎระเบียบหรือ กฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ ขององค์กร

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง ดำเนินการสอดคล้องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงามอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จึงอาศัยความตามมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง และสื่อสารการบริหารความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ก กำหนดให้การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง

ข้อ ๖ ก กำหนดให้ต้องมีการติดตามประเมินผลความเสี่ยงทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

จึงกำหนดกระบวนการในการทำความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ได้ใช้เป็นแนวทาง และถือปฏิบัติให้เป็นทิศทางเดียวกัน โดยทั้งสิ้น จำนวน ๖ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์

ในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเริ่มต้นจากการจัดทำยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน โดยนำเอายุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาทั้งระดับภาค ระดับจังหวัด มาเชื่อมโยงเพื่อกำหนดกรอบเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงาน โดยต้องกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือวัตถุประสงค์ขององค์กรที่นำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาตามแผนที่เราได้วางไว้ ดังนั้นหน่วยงานต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ติดตาม และสื่อสาร แนวโน้มความเสี่ยงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อแผนการพัฒนาที่ได้จัดทำไว้ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนั้นการกำหนดและทำความเข้าใจใน วัตถุประสงค์ขององค์กรจึงเป็นขั้นตอนแรกที่ต้องกระทำ เพื่อกำหนดแนวทาง หลักการและทิศทางใน กระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อจะเชื่อมโยงว่าสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นควรสร้างคุณค่าหรือหาทางป้องกันเพื่อกำหนดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ลักษณะวัตถุประสงค์ ที่มีดังต่อไปนี้

๑. Specific ต้องมีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง สามารถทำให้บุคลากรทุกระดับในองค์กรเข้าใจตรงกันได้
๒. Measurable ต้องสามารถวัดผลได้ว่าวัตถุประสงค์นั้นบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ไม่ว่าจะในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ
๓. Attainable ต้องสามารถทำให้บรรลุผลได้ภายใต้ศักยภาพ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่องค์กรมีอยู่

๔. Relevant ต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ขององค์กร

๕. Timely ต้องมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและในระดับกิจกรรม โดยในการระบุปัจจัยเสี่ยงต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่ จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา โดยปัจจัยเสี่ยงที่พบจะถูกจำแนกประเภทความเสี่ยงตาม วัตถุประสงค์ของ COSO – ERM ๔ ด้านได้แก่

๒.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด กลยุทธ์ นโยบาย แผนการดำเนินงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อทิศทาง ภารกิจหลัก รวมทั้งการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอก (เช่น การเมืองเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของ

สถานการณ์ ผู้ใช้บริการ และอื่น ๆ) รวมทั้งปัจจัยภายใน (เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร การปรับรูปแบบการทํางาน) และรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

๒.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรม ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และบุคลากรและรวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลและในการดำเนินงาน

๒.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และการควบคุมทางการเงิน การตัดสินใจทางการเงิน รวมทั้งการบริหารงบประมาณโดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน (เช่น การจัดสรรงบประมาณ การจัดการสภาพคล่องของเงินทุน) หรือจากปัจจัยภายนอก (เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือการเกิดโรคโควิดที่เรพบเจอในปัจจุบัน) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินและประสิทธิภาพของกระบวนการทํางานขององค์กร

๒.๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืน หรือไม่สามารปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่าง ๆ และรวมถึงไปถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร

๓. ประเมินความเสี่ยง

เป้าหมายของการประเมินความเสี่ยง คือ การบ่งบอกค่าความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) เพื่อกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) แล้วนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง จะพิจารณาใน ๒ มิติ ได้แก่ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) เพื่อประเมินว่าแต่ละความเสี่ยงมีโอกาที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อความรุนแรงเพียงใดโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความถี่ ผลลัพธ์ รวมถึงโอกาสของการเกิดความเสียหาย ที่ความเสี่ยงอาจจะเกิดขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ยังอาจเป็นตัวชี้วัดน าชของความเสี่ยงนั้น ทั้งนี้ การประเมินโอกาสที่แต่ละความเสี่ยงจะเกิดขึ้น อาจพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบัน (เช่น จำนวนการเกิดขึ้นตามสาเหตุของความเสี่ยง ความถี่ในการเกิดขึ้นของความเสี่ยง) อย่างไรก็ตาม การประเมินความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยในอดีตอาจทำได้ยาก

ดังนั้น จึงอาจต้องใช้ในการคาดการณ์ล่วงหน้าในอนาคต การวิเคราะห์ความเสี่ยงภายใต้สถานการณ์ที่เป็นไปได้ทั้งหมด (Scenario Analysis) การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่น หรือจากผู้เชี่ยวชาญ ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เมื่อความเสี่ยงเกิดขึ้น หรืออาจเป็นเป็นตัวชี้วัดตามของความเสี่ยงนั้น การประเมินผลกระทบเป็นการคาดการณ์มูลค่าของความรุนแรงและความเสียหาย โดยอาศัยปัจจัยประกอบหลายปัจจัย เช่น มูลค่าความสูญเสียในอดีต ขนาดของความสูญเสียที่หน่วยงานสามารถรองรับได้โดยไม่ทำให้เกิดการหยุดชะงัก การประเมินผลกระทบอาจพิจารณาตามประเภทของความเสี่ยง (ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ)

ตัวอย่าง การพิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง หน่วยงานอาจจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย	
		โอกาสเกิดเชิงคุณภาพ	โอกาสเกิดเชิงปริมาณ(ความถี่ที่เกิดขึ้น)
๕	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง	มากกว่า ๘๐% หรือมากกว่า ๑ ครั้ง/เดือน
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ	๖๑-๘๐% หรือ ๑-๖ ครั้ง/เดือน
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง	๔๑-๖๐% หรือ ๖-๑๒ เดือน/ครั้ง
๒	ต่ำ	อาจมีโอกาสดังเกิดขึ้นครั้ง	๒๑-๔๐% หรือ ๑ ปี/ครั้ง
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสดังเกิดในกรณียกเว้น	น้อยกว่า- ๒๐% หรือมากกว่า ๕ ปี/ครั้ง

ตัวอย่าง การพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง หรือมูลค่าความเสี่ยง จากความเสี่ยง ที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงนั้น หน่วยงานอาจจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ส่งผลกระทบต่อประชาชน
๔	สูง	ส่งผลกระทบต่อองค์กรอื่นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน
๓	ปานกลาง	ส่งผลกระทบต่อ อบต.
๒	ต่ำ	ส่งผลกระทบต่อสำนัก/กอง
๑	ต่ำมาก	ส่งผลกระทบต่องานตนเอง

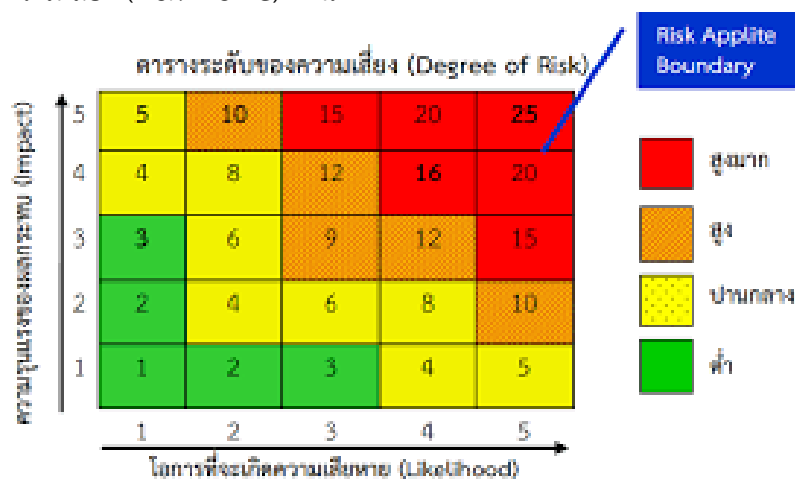
คำนวณระดับความเสี่ยง หรือการจัดลำดับความเสี่ยง

เป็นการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง หลังจากที่เราได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วจะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน/โครงการ ที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ที่ประเมินได้ตามตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงสูงและสูงมากหรือตามที่หน่วยงานเห็นเหมาะสม มาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง โดยต้องกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา

ยกตัวอย่าง ดังนี้

ค่าระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
๒๐-๒๕ คะแนน	สูงมาก (Extreme)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กร <u>ไม่สามารถยอมรับได้</u> และต้องมีแนวทางการควบคุม/ลดความเสี่ยง (Treat/Reduce) และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อจัดหา/จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างทันทั่วทั้งที่หรือภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ หากองค์กรคาดการณ์ได้ว่าความเสี่ยงนี้อาจไม่สามารถจัดการได้เองอาจตัดสินใจในการถ่ายโอน/แบ่งปันความเสี่ยงบางส่วน (Transfer/Share) ไปยังบุคคลหรือองค์กรอื่นช่วยรับผิดชอบ เช่น การว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกมาดำเนินการแทน การทำประกันภัย เป็นต้น เพื่อลดโอกาสเกิดหรือลดผลกระทบความเสี่ยงลง
๑๐-๑๙ คะแนน	สูง (High)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กร <u>ไม่สามารถยอมรับได้</u> และต้องมีแนวทางการควบคุม/ลดความเสี่ยง (Treat/Reduce) อย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้
๔-๙ คะแนน	ปานกลาง (medium)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กร <u>ไม่สามารถยอมรับได้</u> ซึ่งอาจมีมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน/ข้อบกพร่องบางส่วนของการควบคุมที่มีอยู่ จึงต้องมีการติดตามเฝ้าระวังและการรายงานอย่างใกล้ชิด หรือต้องจัดทำ มาตรการ/กิจกรรมควบคุมเพิ่มเติม เพื่อลดความระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้
๑-๓ คะแนน	ต่ำ (Low)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กร <u>สามารถยอมรับได้หรือยอมรับความเสี่ยง</u> (Accept / Take) ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งความเสี่ยงในระดับนี้ถือได้ว่ามีการจัดวางระบบการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาเหตุของความเสี่ยง รวมถึงจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอและเหมาะสม

ระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) และผลกระทบของ ความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ในรูปแบบของ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

ค่าความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิด x ค่าระดับของผลกระทบ

๔. การตอบสนองความเสี่ยง หรือ การจัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง

หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ กลยุทธ์ในการตอบสนอง

หรือการจัดการความเสี่ยง มี ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๔.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงโดยการหยุดยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงเช่น การเปลี่ยนแปลงการสร้างอุโมงค์กลับรถเป็นสะพานกลับรถในเส้นทางที่ไม่คุ้มทุน การยกเลิกโครงการที่สร้างผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน เนื่องจากมีข้อเสียคือ อาจส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผนงานขององค์กรมากเกินไปจนไม่สามารถมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้

๔.๒ การลดหรือควบคุมความเสี่ยง เป็นการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินงานปกติเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือเพื่อลดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อทำให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพียงพอ การกำหนดผู้จัดจ้างและผู้รับมอบงานให้แยกจากกัน หรือการ back up ข้อมูลเป็นระยะ ๆ การมี server สำรอง เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย เป็นต้น

๔.๓ การถ่ายโอนหรือกระจายความเสี่ยง การยกภาระในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงให้ผู้อื่น มิได้เป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แต่เป็นการรับประกันว่าเมื่อเกิดความเสียหายแล้วองค์กรจะได้รับการชดเชยจากผู้อื่น เช่น การทำประกัน (Insurance) คือการจ่ายเงินเพื่อป้องกันตนเองและสินทรัพย์จากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น การทำประกันรถยนต์ส่วนบุคคล การจัดจ้างหน่วยงานเอกชนให้ดำเนินการแทน หรือการค้าประกันสินค้าที่ต้องการในการจัดหา เป็นต้น

๔.๔ การยอมรับความเสี่ยง เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงเกิดขึ้น เนื่องจากทำการวิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม่มีวิธีการจัดการความเสี่ยงใดเลยที่เหมาะสมเนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ อาจต้องยอมรับความเสี่ยง โดยมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๕. การติดตามและรายงานผล องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่า การจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๕.๑ การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๕.๒ การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

๖. การทบทวนความเสี่ยง คือ การติดตามตรวจสอบว่ามีการดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยงได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่คงเหลือ เพื่อย้อนกลับสู่วงจรบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป โดยเครื่องมือที่หน่วยงานได้กำหนดไว้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ได้กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรฐาน COSO – ERM ๒๐๑๗ โดยกำหนดให้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน มีองค์ประกอบทั้งสิ้น จำนวน ๖ ขั้นตอน คือ

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์
๒. การระบุปัจจัยเสี่ยง
๓. การประเมินความเสี่ยง
๔. การตอบสนองความเสี่ยง
๕. การติดตามและรายงานผล
๖. การทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงานกำหนดให้มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยพิจารณางบประมาณและผลกระทบต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์นั้น
๒. วิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระบวนการตามมาตรฐาน COSO
๓. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์และมีตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนที่ประเมินได้ชัดเจน
๔. ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้
๕. แสดงให้เห็นถึงวิธีการหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้
๖. มีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารความต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ อย่างน้อย ๒ ไตรมาส โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่พบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข
๗. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้จัดทำ ไว้เสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เมื่อสิ้นปีงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของหน่วยงานได้ปรับเปลี่ยนเครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้ง ๖ ขั้นตอนใหม่ โดยกำหนดให้ใช้เครื่องมือในชื่อที่เรียกว่า HK RM ประกอบด้วย ๗ แบบหลัก ๘ รูปแบบย่อยในการจัดทำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป โดยมีรูปแบบ ในแต่ละขั้นตอนตามเครื่องมือ RM ๐๑ - ๐๗ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดวัตถุประสงค์

ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาและทำความเข้าใจ ติดตามและสื่อสารแนวโน้มความเสี่ยงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตต่อแผนงาน/งาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี มาพิจารณาลงในแบบฟอร์มที่ชื่อว่า แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ (RM ๐๑) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์ , ตัวชี้วัด , เป้าหมาย ดังตัวอย่าง

แบบ RM 01

แบบการดำเนินการบริหารความเสี่ยง				
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย				
(แบบ RM ๐๑ – RM ๐๗)				
แบบกำหนดขอบเขตการรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์				
ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ (๑)	กระบวนการ/กิจกรรมที่สนับสนุน ยุทธศาสตร์ (๒)	วัตถุประสงค์ (๓)	ตัวชี้วัด (๔)	เป้าหมาย (๕)

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุปัจจัยเสี่ยง

ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลจากแบบ HK RM ๐๑ มาทำการระบุปัจจัยความเสี่ยง ตามประเภทความเสี่ยงที่หน่วยงานกำหนด และกำหนดระดับความเสี่ยง โดยพิจารณา

กำหนดค่าโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงสำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อแผนงาน/งาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนด ใน RM ๐๑ มีระดับความเสี่ยงปรากฏตาม แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) รุนแรงในระดับใด (แบบ RM ๐๒)

</

หมายเหตุ ช่อง (๑) เป็นข้อมูลจากช่อง (๒) ของแบบ RM ๐๑

ช่อง (๒) เป็นข้อมูลจากช่อง (๓) ของแบบ RM ๐๑

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง

หลังจากได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง ตามแบบ RM ๐๒ แล้ว ให้หน่วยงานกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

(Risk Management) (แบบ RM ๐๓)

					แบบ RM 03
แบบประเมินความเสี่ยง/วิเคราะห์ความเสี่ยง					
ประเภทความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง	การตอบสนองความเสี่ยง

หมายเหตุ

ช่อง (๑) เป็นข้อมูลจากช่อง (๕) (๖) (๗) ของแบบ RM ๐๒

ช่อง (๒) เป็นข้อมูลจากช่อง (๑๐) ของแบบ RM ๐๒

ช่อง (๓) เป็นข้อมูลจากช่อง (๑๑) ของแบบ RM ๐๒

ช่อง (๔) เป็นข้อมูลจากช่อง (๑๒) ของแบบ RM ๐๒

ขั้นตอนที่ ๔ การตอบสนองความเสี่ยง

ขั้นตอนนี้เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง มากำหนดกิจกรรมหรือมาตรการที่ใช้ปฏิบัติเพื่อจัดการความเสี่ยงตามความเหมาะสม โดยจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่หน่วยงานสามารถยอมรับได้ (แบบ RM ๐๔)

						แบบ RM
แบบจัดการความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง						
ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางตอบสนอง	แผนงาน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ

ขั้นตอนที่ ๕ การติดตามและรายงานผล

ขั้นตอนนี้เป็นการติดตามผลของการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแบบ RM ๐๔ เพื่อรายงานผลให้ฝ่ายบริหารทราบ โดยทำการพิจารณาว่าวิธีการหรือกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ ผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการตามระยะเวลา การดำเนินการแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ และผลการดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ แล้วสรุปผลการดำเนินงานเพื่อยอมรับความเสี่ยงหรือหาแนวทางสำหรับมาตรการปิดไป (แบบ RM ๐๕)

(แบบ RM)

แบบติดตามผลการจัดการความเสี่ยง พ.ศ.๒๕๖๖

กิจกรรม	กำหนดเวลา แล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ผลลัพธ์ของกิจกรรม	ร้อยละความ คืบหน้า	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา

เพื่อให้การพิจารณาความเสี่ยงมีความชัดเจน ให้นำหน่วยงานจัดทำแบบสรุปผลความเสี่ยงแต่ละประเภทความเสี่ยงเพื่อนำเสนอผู้บริหาร (แบบ RM ๐๕-๑)

(แบบ RM ๐๕-๑)

แบบสรุปผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง พ.ศ.๒๕๖๗

ประเภทความเสี่ยง () ด้านกลยุทธ์ (/) ด้านการปฏิบัติงาน () ด้านการเงิน () ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ปัจจัยเสี่ยง	ความเสียหายที่เกิดขึ้น	ระดับ ความเสี่ยง	แผน/กิจกรรม	รายละเอียดการจัดการ	ผลจากการใช้มาตรการ จัดการความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงภายหลัง การบริหารความเสี่ยง	แนวทาง/มาตรการ สำหรับปัดป้อง

ขั้นตอนที่ ๖ การทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน

เป็นการนำข้อมูลของปีงบประมาณก่อนหน้า ตามแบบ RM ๐๑ - RM ๐๕ มาทำการสรุปผลการประเมิน และทบทวนประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยง เพื่อหาแนวทางแก้ไขพัฒนาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น (แบบ RM ๐๖)

(แบบ RM ๐๖)

แบบสรุปผลการประเมินความเสี่ยงภายหลังการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง พ.ศ.๒๕๖๗

[illegible]

เมื่อทำการทบทวนความเสี่ยงของปีเก่าเสร็จสิ้นแล้ว คณะทำงานจะทำการสรุปความเสี่ยงที่คงเหลืออยู่และความเสี่ยงใหม่ที่ปรากฏจากกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของปีงบประมาณก่อนหน้า เพื่อกำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงของปีถัดไป (แบบ RM ๐๗)

(แบบ RM ๐๗)

แบบปัจจัยเสี่ยงที่ต้องนำไปดำเนินการต่อไปในปีถัดไป

ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงหลังประเมิน			แนวทาง/มาตรการ ดำเนินงานในปีถัดไป
	โอกาส	ผลกระทบ	ลำดับความเสี่ยง	

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์
(แบบ RM ๐๑)

ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	กระบวนการ/กิจกรรม ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	กิจกรรมการสำรวจและการ ออกแบบการก่อสร้าง/การควบคุม งานและการตรวจการจ้าง	เพื่อให้การสำรวจออกแบบประมาณการ ก่อสร้างต่างๆถูกต้อง ปฏิบัติเป็นไปตาม ระเบียบกำหนดข้อบังคับ มติ ครม.และ หนังสือสั่งการต่างๆ	ไม่พบข้อร้องเรียน/ไม่มีข้อทักท้วงจาก งานตรวจสอบภายในและหน่วยงาน ตรวจสอบอื่น	ถูกต้องตามหลักเกณฑ์/ลดข้อผิดพลาด
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านเรียนรู้ตลอดชีวิต	๑.งานการเงินและบัญชีศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก - การรับเงิน - การเบิกจ่ายเงิน - การบันทึกบัญชี	เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน ดูแลการเก็บรักษาเงินของหน่วยงาน	การดำเนินการจัดทำเอกสาร ทางการเงินและบัญชีมีความ ถูกต้องดำเนินการได้ทันเวลา และเป็นปัจจุบัน	-บุคลากรมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานมี ความรู้ความสามารถเพียงพอ -การปฏิบัติงานได้ครบถ้วน ถูกต้องทันเวลา เป็นปัจจุบัน -วางแผนการทำงานอย่างมีลำดับขั้นตอน ป้องกันการผิดพลาด
	๒.งานพัสดุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - การจัดหา - การซื้อ/การจ้าง และการลงระบบ ของภาครัฐ (EGP) - การควบคุม/การเก็บรักษาการ เบิกจ่ายพัสดุ - การจำหน่ายพัสดุ	เพื่อวางระบบและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ จัดหา การจัดซื้อ การจ้าง การควบคุม การ เก็บรักษา การเบิกจ่ายพัสดุ และการ จำหน่ายพัสดุ	การดำเนินการจัดทำเอกสารด้านพัสดุ มีความถูกต้อง ดำเนินการได้ทันเวลา และเป็นปัจจุบัน	-บุคลากรมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานมี ความรู้ความสามารถเพียงพอ -การปฏิบัติงานได้ครบถ้วน ถูกต้องทันเวลา เป็นปัจจุบัน -วางแผนการทำงานอย่างมีลำดับขั้นตอน ป้องกันการผิดพลาด

ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	กระบวนงาน/กิจกรรมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (การเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง/แก้ไข)	๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒. เพื่อให้ได้ข้อมูลในการมาจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ตรงตามปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ๓. เพื่อพิจารณาจำนวนโครงการ ไม่ให้มากกว่าสถานะการคลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	๑. โครงการ/กิจกรรม สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน ๒. จำนวนโครงการที่เหมาะสมสถานะการคลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	๑. การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ๒. ผู้นำชุมชนและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ๓. ลดจำนวนครั้งในการเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง และแก้ไข แผนพัฒนาท้องถิ่น
	การใช้รถยนต์ราชการ (ส่วนกลาง)	เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์บุคลากร ในส่วนราชการนำรถยนต์ราชการ (ส่วนกลาง) ไปใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือไปใช้ในการกิจส่วนตัว	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำรถยนต์ราชการ (ส่วนกลาง) ไปใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือไปใช้ในการกิจส่วนตัว	การตรวจสอบเอกสารใบอนุญาตการใช้รถยนต์ส่วนกลาง (แบบ ๓) และแบบรายงานการใช้รถ (แบบ ๔) ก่อนอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนกลาง และรายงานสรุปผลการใช้รถราชการให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกเดือน (เป้าหมาย เดือนละ ๑ ครั้ง)
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดี	งานพัสดุ อบต. - การใช้ การควบคุม การเก็บรักษา และตรวจสอบ และจำหน่ายพัสดุ - การจัดซื้อจัดจ้างเอกสารประกอบการเบิกจ่าย - การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน	เพื่อวางระบบและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้การควบคุม การเก็บรักษาและตรวจสอบ และจำหน่ายพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างเอกสารประกอบการเบิกจ่าย การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน	- การขอใช้พัสดุ มีหลักฐาน คือมีใบเบิก /ใบยืมมีการบันทึก และแจ้งความรับผิดชอบ กรณี พักสตมีการชำรุดระหว่างยืม และการส่งคืน จะต้องมีการตรวจสอบพัสดุดังกล่าวก่อนส่งคืน - มีการตรวจสอบข้อมูลเอกสารจัดซื้อจัดจ้างก่อนลงนามในสัญญา - มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และยืนยันยอดในทางบัญชีที่ตรงกัน	-บุคลากรมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถเพียงพอ -การปฏิบัติงานได้ครบถ้วน ถูกต้องทันเวลา เป็นปัจจุบัน -วางแผนการทำงานอย่างมีลำดับขั้นตอน ป้องกันการผิดพลาด

ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	กระบวนงาน/กิจกรรม ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการบริหาร บ้านเมืองที่ดี	การจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปี	เพื่อให้การจัดทำงบประมาณถูกต้อง เหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ครอบคลุมกับการพัฒนา ความต้องการ และ ปัญหาในพื้นที่	จำนวนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ถูกต้อง เหมาะสม	๑. การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ๒. ลดจำนวนครั้งในการโอนเพิ่ม โอนลด งบประมาณ

แบบการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง
แบบ RM ๐๒

งานหลักของฝ่าย	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะปัจจุบัน	Risk RD	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง				ปัจจัยเสี่ยง		ผลกระทบ		โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
						S	O	F	C	ภายใน	ภายนอก	ภายใน	ภายนอก			
กิจกรรมการสำรวจและการออกแบบการก่อสร้าง/การควบคุมงานและการตรวจการจ้าง	เพื่อให้การสำรวจออกแบบประมาณการก่อสร้างต่างๆถูกต้อง ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบกฎหมายข้อบังคับ มติ ครม.และหนังสือสั่งการต่างๆ	กองช่าง	ยังไม่บรรลุ	๐๑	๑.งานไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ๒.ความเร่งรีบอาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการประมาณราคางานต่างๆ		✓			✓		✓		๕	๕	๒๕
งานการเงินและบัญชีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก -การรับเงิน -การเบิกจ่ายเงิน -การบันทึกบัญชี	เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ ตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน ดูแลการเก็บรักษาเงินของหน่วยงาน	กองการศึกษาฯ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีศูนย์ฯ	ยังไม่บรรลุ	๐๒	เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจึงเกิดข้อผิดพลาดได้มากขึ้นต่อการปฏิบัติงาน		✓	✓	✓	✓		✓		๓	๓	๙

งานหลักของฝ่าย	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะปัจจุบัน	Risk RD	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง				ปัจจัยเสี่ยง				ผลกระทบ	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง					
						S	๑	๒	๓	ภายใน	ภายนอก	ภายใน	ภายนอก									
งานพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก -การจัดทำงบประมาณ -การจัดหารายจ่ายประจำปี -การขอ/การจ้าง การลงระบบของภาครัฐ (EGP) -การควบคุม/การเก็บรักษาการเบิกจ่ายพัสดุ -การจำหน่ายพัสดุ	เพื่อวางระบบและเพื่อให้การจัดทำงบประมาณถูกต้องเหมาะสมกับงบประมาณและ การควบคุม การเก็บพัสดุอย่างจำกัด ครอบคลุมการพัฒนา ความต้องการ และปัญหาในพื้นที่	กองสำนักปลัด (งานวิเคราะห์)	ยังไม่บรรลุ ยังไม่บรรลุ	0๓ S๑	เกิดข้อผิดพลาด เกิดการหรือข้อบกพร่อง เปลี่ยนแปลงจากหน่วยงานงบประมาณ ตรวจสอบภายในบ่อยจนเกินไป และหน่วยงานเช่น การโอน ตรวจสอบอื่นงบประมาณจากการ และแก้ไขปฏิบัติงานด้าน เปลี่ยนแปลงการเงินและบัญชี ค่าจ้าง	✓		✓	✓	✓	✓			✓	✓		๕	๕	๔	๔	๑๖ ๒๐	
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (การเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง/แก้ไข)	๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒. เพื่อให้ได้ข้อมูลในการมาจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ตรงตามปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ๓. เพื่อพิจารณาจำนวนโครงการ ไม่ให้มากกว่าสถานะการคลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	สำนักปลัด (งานวิเคราะห์)	ยังไม่บรรลุ	S๑	จำนวนโครงการที่มากกว่าสถานะการคลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขาดเสถียรภาพ	✓					✓			✓				๕	๕	๔	๔	๒๐

งานหลักของฝ่าย	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะปัจจุบัน	Risk RD	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง				ปัจจัยเสี่ยง		ผลกระทบ		โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
						S	O	F	C	ภายใน	ภายนอก	ภายใน	ภายนอก			
การใช้รถยนต์ราชการ (ส่วนกลาง)	เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ บุคลากร ในส่วนราชการ นำรถยนต์ราชการ (ส่วนกลาง) ไปใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือไปใช้ในภารกิจส่วนตัว	สำนักปลัด	ยังไม่บรรลุ	๐๔	บุคลากรนำรถ ส่วนกลางไปใช้งานไม่ตรงตาม ใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง มีความเสี่ยงการใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการ อย่างไม่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์		✓			✓		✓		๓	๓	๙
งานพัสดุ อบต. - การใช้ การควบคุม การเก็บรักษาและ ตรวจสอบ และจำหน่ายพัสดุ - การจัดซื้อจัดจ้าง เอกสารประกอบการ เบิกจ่าย - การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน	เพื่อวางระบบและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้ การควบคุม การเก็บรักษาและตรวจสอบ และจำหน่ายพัสดุการจัดซื้อ จัดจ้างเอกสาร ประกอบการเบิกจ่าย การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน	กองคลัง	ยังไม่บรรลุ	๐๕	เจ้าหน้าที่พัสดุ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับ ปริมาณงานที่มีจำนวนมาก จึงอาจทำให้งานมีความผิดพลาดขึ้น		✓	✓	✓	✓		✓		๓	๓	๙

แบบประเมินความเสี่ยง/วิเคราะห์ความเสี่ยง
แบบ RM ๐๓

ประเภทความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง	การตอบสนองความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๑ กิจกรรมการสำรวจและการออกแบบ การก่อสร้าง/การควบคุมงานและการ ตรวจสอบการจ้าง	๕	๕	๒๕	๒๐	การควบคุมความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)	๔	๔	๑๖	๙	การควบคุมความเสี่ยง

O๒ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจากหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบอื่นจากการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๓ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจากหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบอื่นจากการปฏิบัติงานด้านงานพัสดุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๔	๔	๑๖	๙	การควบคุมความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง	การตอบสนองความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) S๑ จำนวนโครงการที่มากกว่าสถานะการคลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขาดเสถียรภาพ	๕	๔	๒๐	๙	การควบคุมความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๔ บุคลากรนำรถส่วนกลางไปใช้งานไม่ตรงตามใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง มีความเสี่ยงการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างไม่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์	๔	๓	๑๒	๙	การควบคุมความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๕ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจาก หน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงาน ตรวจสอบอื่นจากการปฏิบัติงานพัสดุ อบต.	๔	๔	๑๖	๙	การควบคุมความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) S๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี	๕	๔	๒๐	๙	การควบคุมความเสี่ยง

แบบจัดการความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง

แบบ RM ๐๔

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางตอบสนอง	แผนงาน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๑ กิจกรรมการสำรวจและ ออกแบบการก่อสร้าง/การควบคุม งานและการตรวจการจ้าง	O๑ กิจกรรมการสำรวจและ การออกแบบการก่อสร้าง/การ ควบคุมงานและการตรวจการ จ้าง	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	๑.ส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมเพื่อให้ เกิดความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ๒.จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้าน ต่างๆ ๓.ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ งานให้ถูกต้อง แม่นยำ	กองช่าง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๒ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อ บกพร่องจากหน่วยงาน ตรวจสอบภายในและ หน่วยงานตรวจสอบอื่นจาก	O๒ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อ บกพร่องจากหน่วยงาน ตรวจสอบภายในและ หน่วยงานตรวจสอบอื่นจาก	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	๑. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการ อบรมอยู่เสมอเพื่อให้มีความรู้	การการศึกษาฯ เจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชีศูนย์ฯ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภายในและหน่วยงานตรวจสอบ อื่นจากการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การปฏิบัติงานด้านการเงินและ บัญชีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			๒. จัดหาเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ต่อภาระงานสามารถปฏิบัติงาน ได้ทันเวลา ๓. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบคำสั่ง		
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๓ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อ ทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบ ภายในและหน่วยงานตรวจสอบ อื่นจากการปฏิบัติงานด้านงาน งานพัสดุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	O๒ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อ ทักท้วงจากหน่วยงาน ตรวจสอบภายในและ หน่วยงานตรวจสอบอื่นจาก การปฏิบัติงานด้านงาน พัสดุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	๑. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการ อบรมอยู่เสมอเพื่อให้มีความรู้ ๒. จัดหาเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ต่อภาระงานสามารถปฏิบัติงาน ได้ทันเวลา ๓. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบคำสั่ง	การการศึกษาฯ เจ้าหน้าที่พัสดุ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางตอบสนอง	แผนงาน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) S๑ จำนวนโครงการที่มากกว่า สถานะการคลังและงบประมาณที่ ได้รับการจัดสรรทำให้แผนพัฒนา ท้องถิ่นขาดเสถียรภาพ	S๑ จำนวนโครงการที่มากกว่า สถานะการคลังและ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขาด เสถียรภาพ	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	๑. การประชาสัมพันธ์บริหาร จัดการแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ ผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาฯ ได้รับทราบระเบียบ กฎหมาย ในการจัดทำแผนและ หลักเกณฑ์การประเมิน ประสิทธิภาพขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) ๒. ใช้กลไกคณะกรรมการ หมู่บ้าน คณะกรรมการมีหน้าที่ ในการรวบรวมจัดทำแผน พิจารณาแผน ในการจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการ โดย พิจารณาจากสถานะทางการ	สำนักปลัด (งานวิเคราะห์ฯ)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

				คลังและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร		
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๔ บุคลากรนำรถส่วนกลางไปใช้งานไม่ตรงตามใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง มีความเสี่ยงการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างไม่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์	O๔ บุคลากรนำรถส่วนกลางไปใช้งานไม่ตรงตามใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง มีความเสี่ยงการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างไม่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	๑. ผู้ขอใช้รถ/พนักงานขับรถเขียนใบอนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลาง (ตามแบบ ๓) เสนอผู้มีอำนาจลงนาม ๒. ผู้ขอใช้รถ/พนักงานบันทึกการใช้รถตามความเป็นจริงแบบรายงานการใช้รถ (แบบ ๔) ๓. ผู้บังคับบัญชาได้ควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	สำนักปลัด	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางตอบสนอง	แผนงาน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) O๕ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบอื่นจากการปฏิบัติงานพัสดุ อบต.	O๕ เกิดข้อผิดพลาดหรือข้อทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบอื่น	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	- จัดส่งเจ้าหน้าที่พัสดุและผู้เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมอยู่เสมอเพื่อให้มีความรู้ - จัดหาเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อภาระงานสามารถปฏิบัติงานได้ทันเวลา - ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบคำสั่ง	กองคลัง งานพัสดุ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) S๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี	S๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี	ภายใน	การควบคุมความเสี่ยง	- การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน - ลดจำนวนครั้งในการโอนเพิ่มโอนลดงบประมาณ - ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบคำสั่ง	สำนักปลัด (งานวิเคราะห์)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

